

Karvonen Juha

ISZKASZÉNTGYÖRGY, AMADÉ-BAJZÁTH-PAPPENHEIMIN LINNA

- Opiskelijoiden, opettajien ja paikallisten toimijoiden kokemuksia linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä

ISZKASZÉNTGYÖRGY, AMADÉ-BAJZÁTH-PAPPENHEIMIN LINNA

- Opiskelijoiden, opettajien ja paikallisten toimijoiden kokemuksia linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä

Karvonen Juha
Opinnäytetyö
Kevät 2017
Maaseudun kehittäminen

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto, maaseudun kehittämisen koulutusohjelma

Tekijä: Juha Karvonen

Opinnäytetyön nimi: Iszkaszéntgyörgy, Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linna

- Opiskelijoiden, opettajien ja paikallisten toimijoiden kokemuksia linnasta työssäoppimisympäristönä

Työn ohjaaja: Paula Syri

Työn valmistumislukukausi- ja vuosi: Kevät 2017

Sivumäärä: 60 + 8

Tutkimuksessa selvitettiin kansainvälisellä työssäoppimisjaksolla Unkarissa, Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnassa olleiden opettajien ja opiskelijoiden sekä unkarilaisten yhteistyökumppaneiden kokemuksia linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä. Lisäksi selvitettiin, millainen on oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö ja miten sitä voidaan kehittää. Teoreettisena viitekehyksenä toimi Koramon (2012) ja Kuuskorven (2012) käsitykset oppimisympäristöstä. Tutkimusmenetelmänä oli laadullinen tutkimus. Tutkimus toteutettiin sähköpostitse lähetetyn kyselylomakkeen avulla. Unkarilaiset osallistujat teemahaastateltiin. Aineisto analysoitiin induktiivisen sisällönanalyysin avulla.

Tutkimuksen perusteella suomalaisten kokemukset muodostuivat subjektiivisista kokemuksista paikallisesta kulttuurista, paikallisten kanssa vietetystä yhteisestä vapaa-ajasta sekä mahdollisuudesta saada riittävän haasteellisia työssäoppimistilanteita. Turvallisuuden koettiin muodostuvan työturvallisuudesta ja turvallisesta ympäristöstä. Työskentely ja vapaa-aika yhdessä paikallisen puutarha-alan oppilaitoksen opiskelijoiden ja opettajien sekä kylän asukkaiden kanssa mahdollisti tutustumisen paikalliseen kulttuuriin. Suomalaisten osallistujien ja paikallisten välinen vuorovaikutus tapahtui luontevasti yhdessä työskentelemällä ja viettämällä yhteistä vapaa-aikaa. Ammattitaidon kehittymisen koettiin tapahtuvan paikallisissa olosuhteissa työskentelyn ja substanssiosaamiseen vahvistumisen kautta.

Työssäoppimisympäristön kehittämiskohteita ovat pitkän ja lyhyen aikavälin suunnitelmallisuuden lisääminen ja suunnitelmiin sitoutuminen. Yhteistyötä tulee lisätä paikallisten toimijoiden kanssa ja kehittää toimintaa ympärivuotiseksi ja monialaiseksi. Lisäksi tulee kehittää työturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä, kuten työvälineitä ja työturvallisuusohjeita.

Tutkimustuloksia on mahdollista hyödyntää kansainvälisten työssäoppimisympäristöjen kehittämisessä. Tulokset ovat sovellettavissa ammatillisen koulutuksen kehittämisessä.

Asiasanat: oppimisympäristö, työssäoppiminen, kansainvälisyys

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences

Master's Degree Programme in Rural Development

Author: Karvonen, Juha

Title of Thesis: Iszkaszentgyörgy, Amadé-Bajzáth-Pappenheim Castle - Students', Teachers', and Local Operators' Experiences of the Castle as On-the-job-learning Environment

Supervisor: Syri Paula

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2017 Number of Pages: 60 + 8

The thesis explored teachers', students' and Hungarian co-operation partners' experiences of the castle Amadé-Bajzáth-Pappenheim as an international on-the-job-learning environment, on the basis of the on-the-job-learning period the students carried out in the castle, in Hungary. In addition, the study aimed at defining the characteristics of international, pedagogically effective, on-the-job-learning environment and the ways to develop it further. Theoretical framework of the study consisted of the Koramo's (2012) and Kuuskorpi's (2012) viewpoints on learning environment. The research method was qualitative. The study was conducted using email questionnaires. The Hungarian participants were interviewed by using theme interview. The data was analysed by utilising inductive content analysis.

The study indicated the experiences consisted of the subjective experiences of the local culture, the leisure time spent together with the locals, and the possibility of adequately challenging on-the-job-learning situations. The study participants regarded safety as a matter of safety at work and safe environment. Working and spending leisure time together with both the students and the teachers of the local vocational school of horticulture, and also with the village residents, enabled familiarization with the local culture. The Finnish participants and the locals interacted naturally together by sharing work and leisure. The development of professional skills was considered proceeding due to both working in the local conditions and the increase of the subject matter expertise.

The aims for development in the on-the-job learning environment are to increase the long and short term orderliness and commitment to the plans. We have to increase cooperation with local partners and create all year-round activities and make them multi-disciplinary. Also, we have to develop factors that have an impact on work safety, such as tools and safety instructions.

It is possible to utilize the results of this study in developing international on-the-job learning environments. The results are also applicable in further developing vocational training.

Keywords: learning environment, internationality, on-the-job-learning

Sisällys

1	JOHDANTO.....	7
2	OPPIMISYMPÄRISTÖ	9
2.1	Työssäoppiminen.....	10
2.2	Linna kansainvälisenä oppimisympäristönä	13
3	KANSAINVÄLISYYS AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA	17
3.1	Kansainvälisyys opetuksessa Oulun seudun ammattiopistossa	18
3.2	Kotikansainvälisyys	22
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	23
4.1	Tutkimusprosessi	23
4.2	Tutkimusaineisto ja aineiston keruu	27
4.3	Aineiston analyysi.....	29
5	TULOKSET	32
5.1	Taustatiedot.....	32
5.2	Kokemukset linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä	32
5.2.1	Opiskelijoiden kokemukset	32
5.2.2	Opettajien kokemukset.....	34
5.2.3	Unkarilaisten kokemukset	35
5.3	Kansainvälisen työssäoppimisympäristön yhteistyötahot	36
5.3.1	Opiskelijoiden näkemykset yhteistyötahoista	36
5.3.2	Opettajien näkemykset yhteistyötahoista	37
5.3.3	Unkarilaisten näkemykset yhteistyötahoista	38

5.4	Kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittäminen	39
5.4.1	Opiskelijoiden näkemykset kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä.....	39
5.4.2	Opettajien näkemykset kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä	40
5.4.3	Unkarilaisten näkemykset kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä	41
5.5	Oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö	41
5.5.1	Opiskelijoiden näkemykset oppimista edistävästä kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä 42	
5.5.2	Opettajien näkemykset oppimista edistävästä kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä .	44
5.5.3	Unkarilaisten näkemykset oppimista edistävästä kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä	45
6	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	46
7	POHDINTA.....	51
	LÄHTEET	56
	LIITTEET	61

1 JOHDANTO

Oulun seudun ammattiopistossa on tehty vuodesta lähtien 2013 yhteistyötä unkarilaisen Iszkaszéntgyörgyn kylän ja kylässä sijaitsevan Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan vuokralaisen kanssa. Yhteistyö on sisältänyt opettajien ulkomaan työelämäjaksoja ja opiskelijoiden kansainvälisiä työssäoppimisjaksoja. Yhteistyön ansiosta opiskelijoilla on ollut mahdollisuus päästä kansainväliselle työssäoppimisjaksolle syventämään ja laajentamaan Suomessa oppimiaan asioita sekä tutustumaan unkarilaiseen kulttuuriin, paikallisiin puutarha-alan opiskelijoihin, opettajiin ja asukkaisiin. Opettajille kansainvälinen yhteistyö on tarjonnut mahdollisuuden laajentaa omaa substanssiosaamistaan ja verkostoitua paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Osallistujien näkemyksiä ja kokemuksia ei ollut aiemmin systemaattisesti hyödynnetty kansainvälisten työssäoppimisjaksojen eikä työelämäjaksojen kehittämisessä. Opiskelijoilta on pyydetty suullisesti ja kirjallisesti palautetta työssäoppimisjaksoihin liittyen. Opettajat ovat tehneet kirjallisen raportin työelämäjaksoiltaan. Tätä palautetta tullaan hyödyntämään seuraavien kansainvälisten työssäoppimisjaksojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tämän ylempään ammattikorkeakouluun liittyvän opinnäytetyön taustalla oli kansainvälistä yhteistyötä tehneen opettajan halu selvittää syvällisemmin ja systemaattisemmin kansainvälisellä työssäoppimisjaksolla olleiden opiskelijoiden ja työelämäjaksoilla olleiden opettajien sekä unkarilaisten yhteistyökumppaneiden näkemyksiä ja kokemuksia Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnasta kansainvälisenä työssäoppimiskeskuksena. Vastauksia hyödyntämällä haluttiin kehittää kyseistä linnaa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on tulevaisuudessa kehittää linnasta keskieuropalainen, kansainvälinen, monialainen, eri alojen yhteistyötä lisäävä työssäoppimiskeskus.

Suomalainen ammattikoulutus elää voimakasta murrosvaihetta ammatillisen koulutuksen vuonna 2018 voimaan astuvan reformin myötä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, viitattu 20.10.2016). Koulutuksen määrärahoja on leikattu voimakkaasti ja supistukset tulevat edelleen jatkumaan. Opetussuunnitelmat ovat

kokeneet muutoksen siten, että opetus on painottunut ja painottuu edelleen yhä enemmän käytännön työelämään ja työssäoppimiseen. Samanaikaisesti kansainvälinen yhteistyö tulee lisääntymään. Suomesta lähdetään yhä useammin ulkomaille töihin ja vastaavasti Suomeen kohdistuva maahanmuutto lisääntyy.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksesta vuoden keskilämpötila tulee Suomessa nousemaan ja samalla kasvukausi pitenee. Muuttuvat ilmastolliset olosuhteet merkitsevät uusien kasvilajien viljelyn ja kasvatuksen mahdollisuutta Suomessa. Suorittamalla työssäoppimisjakson Unkarissa opiskelijat voivat tutustua ilmasto-olosuhteisiin, jotka meillä todennäköisesti vallitsevat tulevaisuudessa. Kansainvälinen työssäoppiminen parantaa opiskelijan valmiuksia ja antaa rohkeutta laajentaa työnhakualuetta Suomen rajojen ulkopuolelle.

Tämän tutkimuksen avulla haluttiin selvittää vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

1. Millaisia kokemuksia eri toimijoilla on linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä?
2. Mitä yhteistyötahoja tarvitaan kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämiseen?
3. Miten/mistä lähtökohdista kansainvälistä työssäoppimisympäristöä tulee kehittää?
4. Millainen kansainvälinen työssäoppimisympäristö edistää oppimista?

Tähän tutkimukseen osallistui Oulun seudun ammattiopiston opiskelijoita, opettajia sekä Iszkaszentgyörgyn pormestari ja Amadé-Bajzák-Pappenheimin linnan vuokralainen. Jokaisella tutkimukseen osallistuneella oli henkilökohtaisia kokemuksia linnasta työssäoppimisympäristönä, työelämäjakson kohteena tai yhteistyötahona. Tutkimus oli laadullinen tutkimus, joka toteutettiin suomalaisten osallistujien osalta sähköpostikyselyn avulla. Unkarilaisten tutkimusmenetelmäksi valittiin teemahaastattelu, jonka runkona toimi kyselylomake (Liite 1.) Tutkimustulokset analysoitiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla.

2 OPPIMISYMPÄRISTÖ

Bottinon (2001, 1) ja Mannisen, Burmanin, Koivusen, Kuittisen, Luukanteleen, Passin ja Särkän (2007, 14) mukaan oppimisympäristö käsitteenä on moniselitteinen, eikä sitä ole pystytty aiemmissa tutkimuksissa määrittelemään tarkasti. Sen sijaan mm. Kuuskorven (2012, 22) mukaan perinteinen näkemys oppimisympäristöstä tarkoittaa fyysisen oppimisympäristön kannalta tarkasteltuna opetustilan kokoa, muotoa ja peruskalustoa. Tällä tarkoitetaan perinteistä luokkatilaa ja opetusvälineitä. Oppimisympäristöjen laajentuminen edellyttää näkemyksen laajentamista fyysisestä oppimisympäristöstä kokonaisvaltaiseen oppimisympäristöön, luokkatilojen ulkopuolelle. Fyysisen oppimisympäristön määrittämisessä korostuvat vuorovaikutuksen sekä sosiaalisten opetus- ja oppimisprosessien merkitykset. Ihanteellinen fyysinen oppimisympäristö tarjoaa mahdollisuuden hyödyntää erilaisia yksilö- ja ryhmätyömuotoja, opetusmenetelmiä ja oppimistapoja.

Koramon (2012a, 8), Kuuskorven (2012, 115) ja Haho, Laine ja Erikssonin (2012, 13) mukaan oppimisympäristöllä tarkoitetaan didaktisesti ja pedagogisesti suunniteltujen oppimista tukevien paikkojen, tilojen, yhteisöjen, teknisten ratkaisujen, välineiden tai toimintatapojen yhdistelmää. Oppimisympäristön tärkein tehtävä on tukea ja edistää oppimista ja parantaa oppimistuloksia ja edistää uusien opetus- ja opiskelukäytäntöjen kehittymistä. Oppimisympäristöjen kehittämisen ja hyödyntämisen perustana toimivat eri alojen opetussuunnitelmat. Oppimiskulttuuri muuttuu yhä yhteisöllisemmäksi ja opiskelijan rooli aktiivisemmaksi toimijaksi. Oppimisympäristöissä painottuvat jatkossa oppimISRatkaisujen ja -materiaalien kehittäminen ja hyödyntäminen, sekä opiskelijan oppimisen organisointi ja ohjaaminen, mikä edellyttää opettajilta ajattelu- ja toimintatavan muutoksia. Tavoitteena on kehittää motivaatioiltaan, oppimisvalmiuksiltaan ja kulttuuritaustoiltaan erilaisille oppijoille opetukseen uusia toimintatapoja sekä monipuolistaa opetusmenetelmiä.

Ammatillisessa koulutuksessa oppimisympäristö sisältää kaikki opetuksen osa-alueet alkaen opetusmenetelmien kehittämisestä, opusteknologiasta aina opetus- ja oppimisprosessiin asti. Ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöjen kehittämisessä

korostuvat yhteistyö työelämän kanssa, opiskelijalähtöinen toiminta, oppimisen monitahoinen tukeminen ja ohjaus sekä oppilaitosten toimintatapojen tarkastelu ja uudistaminen. (Heppel, Chapman, Millwood, Constable ja Furness 2004, 14; Bunting 2005, 23; Nuikkinen 2005, 61–66.) Työssäoppimisen vakiinnuttua ammatillisessa koulutuksessa ovat aidot työympäristöt muodostuneet oppimisympäristöiksi, joissa opiskelu tapahtuu työpaikoilla työelämän edustajien kanssa. Opiskelu ja oppiminen tapahtuvat työpaikkojen henkilöstön ja opettajan ohjauksessa, aitoja työtehtäviä tehden ja ongelmia ratkaisten (Frisk 2010, 6.)

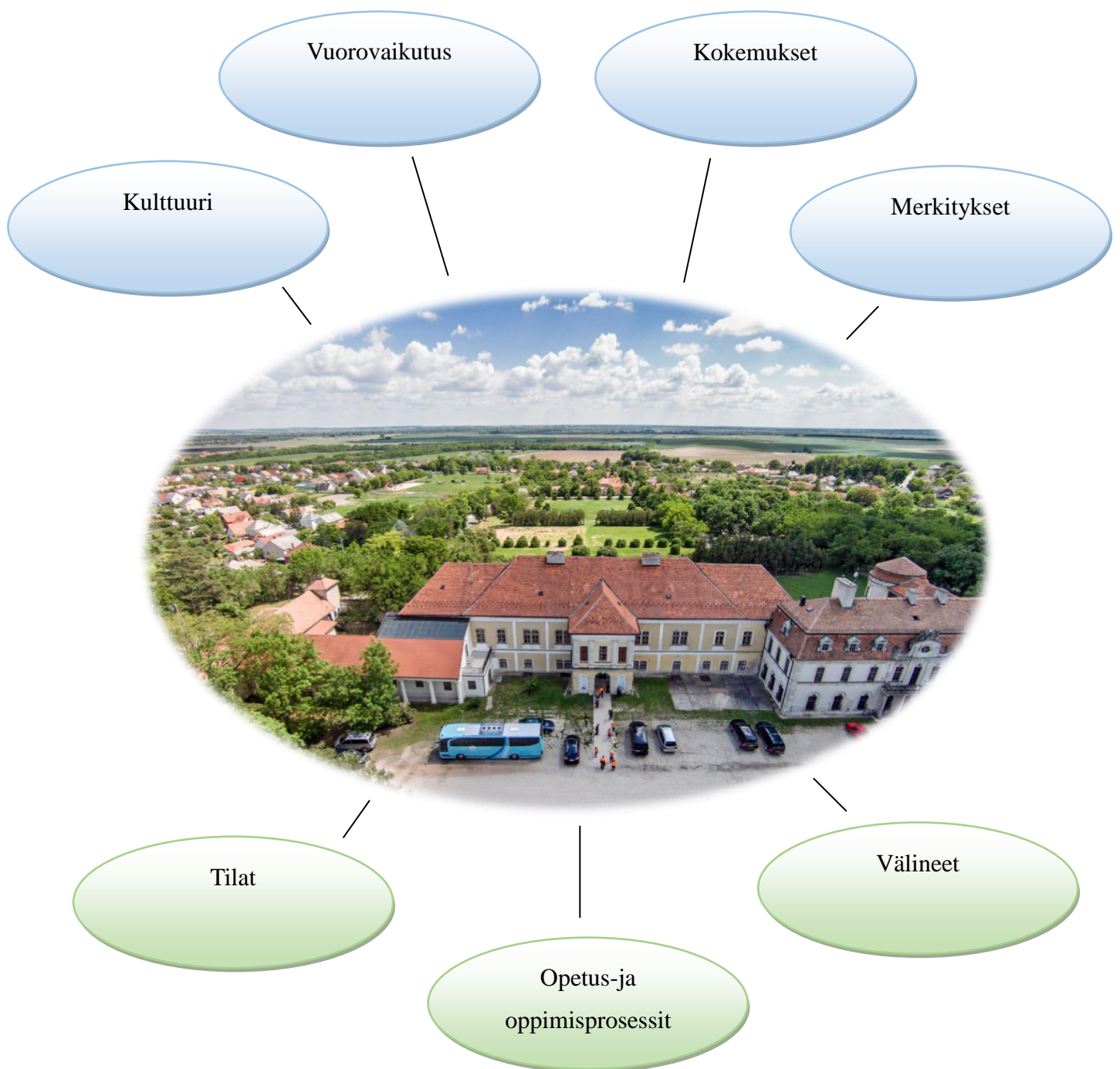
2.1 Työssäoppiminen

Työssäoppiminen on tavoitteellista aidossa työympäristössä, työpaikoilla tapahtuvaa oppimista, jonka päämääränä on kouluttaa ammatillaisia työelämän tarpeita varten. Ammatillisen oppilaitoksen opettajat ohjaavat, seuraavat ja arvioivat työssäoppimisjaksojen toteutumista. Jokainen tutkinto sisältää vähintään 30 osaamispisteen verran tapahtuvaa työssäoppimista aidoissa työtehtävissä. Työssäoppimisjakson ohjaavan opettajan tehtävänä on perehdyttää opiskelija työssäoppimiseen ennen ensimmäistä jaksoa. Työpaikalla olevan työpaikkaohjaajan tehtävänä on perehdyttää opiskelija työssäoppimispaikan käytäntöihin. Työpaikkojen ja Oulun seudun ammattiopiston välisen yhteistyön avulla varmistetaan työssäoppimisen ja muun ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuus, laatu ja ajantasaisuus. Työssäoppimista ohjaavat opettajat ja työpaikkaohjaajat huolehtivat yhdessä siitä, että opiskelijat saavat riittävästi ohjausta, opetusta, palautetta ja arviointia työssäoppimisjaksoilla. Tutkinnon perusteissa on määritelty, kuinka arviointi toteutetaan työssäoppimisjaksoilla, ammattiosaamisen näytöissä ja tutkintotilaisuuksissa. Työssäoppimista kehitetään Oulun seudun ammattiopistossa tutkintotiimien ja kehittämistoimikuntien avulla keräämällä palautetta opiskelijoilta, työpaikkaohjaajilta ja opettajilta. (Oulun seudun ammattiopisto 2016, viitattu 16.10.2016.)

Oppilaitoksen tehtävänä on järjestää työssäoppimisen käytännön toteutuksen järjestelyt. Oppilaitos tekee kirjallisen sopimuksen työnantajan kanssa ja opiskelija ja opettaja

laativat työssäoppimisen suunnitelman. Suunnitelman laatimisen ja työssäoppimisjakson toteutuksen lisäksi opiskelija osallistuu arviointiin.

Opiskelija on oikeutettu opintososiaalisiin etuihin. Mikäli työssäoppiminen tapahtuu työsuhteessa, opiskelija ei voi saada opintososiaalisia etuja. Lähitulevaisuudessa työssäoppimisen merkitys ja määrä tulee muuttumaan radikaalisti ammatillisessa koulutuksessa. Ammatillisen koulutuksen reformin myötä oppiminen tapahtuu pääasiallisesti työssäoppimispaikoilla yrityksissä, jolloin työssäoppimisen määrä tulee nykyisestä lisääntymään (Opetushallitus 2016, viitattu 20.10.2016; Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016, viitattu 20.10.2016.)

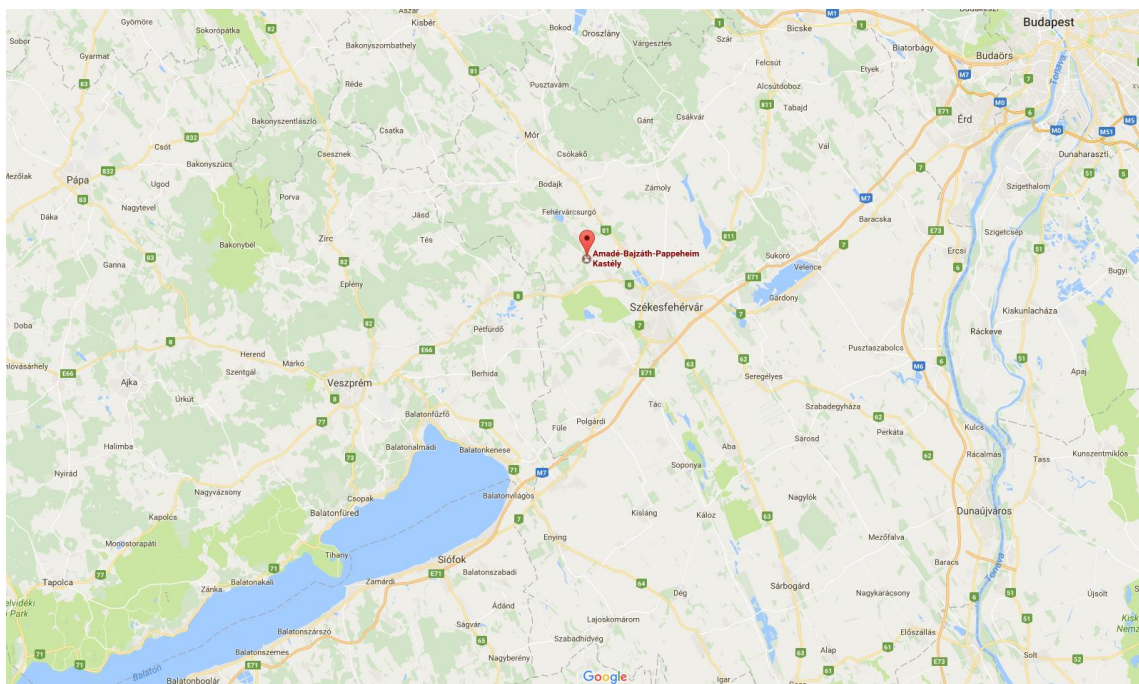

KUVIO 1. Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linna kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä (Ylisuutari 2014).

Kansainvälinen työssäoppimisympäristö käsitteenä sisältää klassisen oppimisympäristön määritelmän lisäksi kansainvälisyyden tuomat ulottuvuudet, johon sisältyy ihmisten välinen vuorovaikutus sekä sosiaalisen opetus- ja oppimisprosessien aiheuttamat henkilökohtaiset merkitykset (Kuuskorpi 2012, 32–33). Kuviossa 1 kuvataan Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linna kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä, joka sisältää edellä mainitut osa-alueet.

2.2 Linna kansainvälisenä oppimisympäristönä

Amadé-Bajzáth-Pappenheimin barokkilinna sijaitsee Iszkaszentgyörgyn kylässä Unkarissa, Fejerin osavaltiossa, noin kahdeksankymmentä kilometriä Budapestista lounaaseen. Unkarin entinen pääkaupunki, Székesfehérvár, sijaitsee kaakossa kahdentoista kilometrin päässä linnasta. Linnan virallinen maantieteellinen sijainti on 47,24947 itäistä pituutta ja 18,299884 pohjoista leveyttä (Iszkaszentgyörgyn kunta 2017, viitattu 25.3.2017.)

KUVIO 2. Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan sijainti Unkarissa (Google Maps, viitattu 25.3.2017).

Kylässä asuu noin kaksituhatta asukasta (Iszkaszéntyörgyn kunta 2009, viitattu 29.3.2017). Sen vahvuutena ovat hyvät liikenneyhteydet eri puolille Unkaria ja Eurooppaa. Autolla matka Budapestiin kestää noin 45 minuuttia ja Wieniin hieman yli kaksi tuntia. Noin tunnin ajomatkan päässä on Budapestissä sijaitseva Liszt Ferencin vilkas kansainvälinen lentokenttä. Balaton- järvi, joka on Unkarin yksi suosituimmista matkailukohteista, sijaitsee noin kuudenkymmenen kilometrin päässä kylästä ja sinne pääsee helposti myös linja-autolla. (Airportdesk. 2017, viitattu 29.3.2017; distancefromto 2017 viitattu 29.3.2017; Unkarin valtion matkailutoimisto 2012–2016, viitattu 29.3.2017.)

Iszkaszéntyörgyn kylä valittiin vuoden 2016 suomalais-ugrilaiseksi kyläksi näyttävien juhlallisuuksin. Samalla linnassa järjestettiin Suomen itsenäisyyspäivän juhlavastaanotto. Juhlallisuuksiin osallistui yhdeksän Euroopan valtion suurlähettilästä. Tapahtuman toisena isäntänä toimi EU suurlähettiläs Jari Vilén. Oulun seudun ammattiopiston linnassa tekemä työ nousi vahvasti esiin tapahtumassa. (Iszkaszéntyörgyn kunta 2017, viitattu 25.3.2017.)

Amadé Anthonyn aloitti Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan rakentamisen vuonna 1735. Linnan rakennustyöt jatkuivat sen seuraavan omistajan Bajzáth Josephin toimesta 1800-luvun lopulla. Pappenheim Siegfridin toimesta linnaan tehtiin vielä mittavia muutoksia 1900- luvun alussa. Pappenheimin suku piti linnaa omistuksessaan joulukuuhun 1944 saakka, jolloin Neuvostoliitto otti Unkarin hallintaansa ja Pappenheimin suku pakeni maasta. Toisen maailmansodan loppuvaiheessa vuonna 1944 linnassa toimi Suomen suurlähetystö, jonka henkilöstö pakeni liittoutuneiden pommituksia maan pääkaupungista Budapestista maaseudulle (Vilen 2012, 14–20).

Linna oppimisympäristönä muodostaa ainutlaatuisen kokonaisuuden, joka sisältää fyysisen oppimisympäristön lisäksi sosiaalisen, kulttuurisen ja kansainvälisen ulottuvuuden. Fyysisellä oppimisympäristöllä tarkoitetaan Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnaa ja sitä ympäröivää piha- ja puistoaluetta. Linna ainutlaatuisena fyysisenä oppimisympäristönä mahdollistaa monipuolisen, sosiaalisen ja kansainvälisen oppimisympäristön toteutumisen. Sosiaalinen oppimisympäristö tarkoittaa eri alojen ammattilaisten ja opiskelijoiden, linnan vuokralaisen ja paikallisten asukkaiden

vuorovaikutuksessa syntyvää aineetonta oppimisympäristöä, joka voi toteutua linnan tiloissa, mutta myös lähiympäristössä. Kansainvälinen oppimisympäristö muodostuu eri kansalaisuuden ja kulttuuritaustan omaavien ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta, arvoista, käsityksistä ja näkemyksistä.

KUVIO 3. Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linna (Ylisuutari, 2014).

Linnassa järjestetään vuosittain eri kansallisuuksia edustaville pääsääntöisesti nuorille taidemaalareille ja musiikinharrastajille ja -ammattilaisille suunnattuja leirejä. Oulun seudun ammattiopiston opiskelijat ja opettajat ovat olleet samaan aikaan työssäoppimisjaksoilla linnassa. He ovat osallistuneet yhdessä leiriläisten kanssa yhteisen vapaa-ajan viettoon ja erilaisiin tapahtumiin (Kupsus, haastattelu 8.12.2016).

Vuodesta 2013 jatkuneen yhteistyön aikana linnaa on kehitetty ja remontoitu usean eri tahon toimesta palvelemaan työssäoppijoiden tarpeita. Linnaan on rakennettu vuoden

2014 aikana majoitustilaa noin 30 majoittujan tarpeisiin. Rakentamisen kustannuksista vastasi Unkarin valtion kiinteistöhallintaosasto, Magyar vagyonkezelő Zrt., jonka hallinnassa linna silloin oli. Rakennus- ja remontointivaiheen jälkeen linnassa vuokralla asuva Ari Kupsus kalusti huoneet yhdessä Iszkaszéntyörgyn kunnan kanssa (Kupsus, haastattelu 8.12.2016).

Tällä hetkellä linna on toisen unkarin valtion kiinteistöhallintaorganisaation, Forster központin hallinnassa. Tammikuun alussa 2017 linna siirtyy kiinteistöorganisaatio Budavári Kft:n hallintaan. Edellä mainituilla vaihdoksilla ei ole käytännössä merkitystä yhteistyöhön eikä sen jatkumiseen ja kehittymiseen. Toiminta ja hallinnon vastuut vaihtuvat Unkarissa nopeasti, mutta toimintojen kannalta niillä ei yleensä ole suurta merkitystä. (Kupsus, haastattelu 8.12.2016).

Oulun seudun ammattiopiston turvallisuusalan opiskelijat tekivät linnaan turvallisuuskartoituksen vuonna 2014 opettaja Petri Walterin johdolla. Linnaa on kehitetty pitkään matkailukohteeksi ja sen merkitystä erilaisten kansainvälisten taideleirien järjestämispaikkana halutaan lisätä. Edellä mainituista syistä johtuen linnaan on suunniteltu rakennettavan lisää majoitustilaa ja jollakin tasolla tapahtuvaa ravintola- ja kahvilatoimintaa. Unkarilaiset näkevät Oulun Seudun ammattiopiston osallistuvan yhtenä yhteistyökumppanina rakennustoimintaan tuomalla linnan kehittämiseen erityisesti turvallisuusnäkökulmiin liittyvää osaamista (Gáll, haastattelu 1 8.12.2016).

Tärkein projekti työssäoppimiskohteessa puutarha-alan opiskelijoille on tällä hetkellä linnan puiston ja puutarhan kunnostaminen ja ylläpito. Linnan puistoalueen koko on noin 16 hehtaaria, josta 4,5 hehtaaria on varsinaista linnan puutarhaa. Jatkossa linnan piha-alueelle suunnitellaan ja toteutetaan keittiöpuutarha. Opiskelijoilla on myös mahdollisuus tehdä töitä linnan alueella sijaitsevilla hedelmä- ja viinitarhoilla (Hirsikorpi & Karvonen 2013.)

Vuonna 2013 tehtiin Oulun seudun ammattiopiston toimesta linnan pihan ja puiston kunnostussuunnitelma, jonka mukaan linnan alueita voidaan hyödyntää työssäoppimiskohteena varsinaisten kunnostustöiden osalta 8-10 vuoden ajan. Kaikkia puutarha-alan osa-alueita ajateltaessa töiden määrää on vaikea arvioida, sillä ne täsmentyvät yhteistyön edetessä (Hirsikorpi & Karvonen 2013.)

3 KANSAINVÄLISYYS AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA

Kansainvälistyminen ja ammatillinen koulutus nivoutuvat yhteen. Ammatillisen koulutuksen tehtävänä on tuottaa ammattilaisia kotimaan ja ulkomaiden työelämän tarpeisiin. Ammatilliselta koulutukselta edellytetään yhä enemmän kansainvälistymistä suomalaisen kilpailukyvyyn säilyttämiseksi. Ammatillinen koulutus on työntekijän yksi väylä kansainvälisiin tehtäviin ja kotimaassa tapahtuvaan kansainväliseen yhteistyöhön. Tämän vuoksi ammatillisen koulutuksen tulee tarjota opiskelijoille nykyistä paremmat valmiudet työskennellä kotimaan kansainvälisissä työpaikoissa sekä ulkomailla. Kasvava kansainvälistymisen vaatimus edellyttää opiskelijoiden, ammatillisen koulutuksen johdon, opetushenkilöstön ja asiantuntijoiden tekemän kansainvälisen yhteistyön lisäämistä, sekä uusien kansainvälisten kehittämisprojektien suunnittelua ja toteuttamista (Koramo 2012b, 5.)

Euroopan Unioni on määrittänyt vuonna 2010 Eurooppa 2020 strategiassaan (Euroopan komissio 2010, 13) yhdeksi lippulaivahankkeeksi Nuoret liikkeellä (Youth on the move) hankkeen. Hankkeen päämääränä on parantaa mm. koulutuksen ja opetuksen laatua kaikkialla EU:ssa yhdistäen huippuosaaminen ja tasa-arvo sekä edistämällä opiskelijoiden ja harjoittelijoiden liikkuvuutta. Toimien avulla halutaan parantaa nuorten työllisyyttä.

Kansainvälinen toiminta ja kansainvälisyyden kehittäminen edellyttävät koti- ja ulkomailla sijaitsevien oppilaitosten ja muiden organisaatioiden välistä yhteistyötä. Yhteistyön seurauksena syntyvissä verkostoissa osallistujat verkostoituvat usein myös keskenään. Verkoston jäseniä yhdistävänä tekijänä voi olla esimerkiksi yhteinen koulutusala, maantieteellinen sijainti, yhteinen kieli tai yhteiset kehittämistavoitteet. Verkostoitumisen etuja ovat kustannustehokkuus, yhdessä oppiminen ja yhteisten toimintatapojen sopiminen ulkomaanjaksojen toteuttamista varten. Verkoston toimijoilla on mahdollisuus oppia mm. rahoituksen hakemista sekä kansainvälistä toimintaa oppilaitoksissa edistäviä menetelmiä (Opetushallitus 2010, 20, viitattu 3.12.1016.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012, 41, viitattu 3.12.2016) kansainvälistyminen nähdään keskeisenä osana ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaa. Tavoitteena on, että opiskelijat suorittavat yhä enemmän opintoja ulkomailla. Tämä edellyttää opettajien ja koulutuksessa työskentelevän johdon osaamisen kehittämistä sekä erilaisten kansainvälisten yhteistyöprojektien käynnistämistä. Yhteistyön lisääntymisen myötä ammatillisen osaamisen vertailtavuus paranee sekä opiskelijoiden ja opettajien kansainvälinen toiminta helpottuu.

3.1 Kansainvälisyys opetuksessa Oulun seudun ammattiopistossa

Oulun seudun ammattiopiston internet-sivuilta (Oulun seudun ammattiopisto 2016, viitattu 16.10.2016) löytyvät keskeiset kansainvälistymisen tavoitteet. Kansainvälistyminen tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden oppia vieraita kieliä, monikulttuurisuutta sekä erilaisia ammatillisia ja muita toimintatapoja, joita työelämä nykypäivänä edellyttää. Kansainvälisyys tarkoittaa Oulun seudun ammattiopistossa ulkomailla tapahtuvia työssäoppimisjaksoja, ammattiosaamisen näyttöjä, opiskelijoiden osallistumista kansainvälisiin projekteihin ja opintomatkoihin sekä kotimaassa tapahtuvaa kotikansainvälisyyttä.

Opiskelijalla on mahdollisuus hakeutua ns. liikkuvuusjaksolla Eurooppaan, mikäli hän on motivoitunut opiskelemaan ulkomailla ja täyttää liikkuvuusjaksolle asetetut edellytykset. Liikkuvuusjaksolla tarkoitetaan ulkomailla tapahtuvaa työssäoppimisjaksoa tai opiskelijavaihtoa. Ennen liikkuvuusjaksolle hakeutumista opiskelijan tulee suorittaa kansainväliseen vaihtoon valmentava verkkokurssi. Työssäoppimispaikan ja -tehtävien tulee tukea opintojen etenemistä. Muita edellytyksiä ovat mm. opintojen eteneminen opetussuunnitelman mukaisesti, riittävä ammatillinen osaaminen ja sitoutuminen kansainväliseen jaksoon. Lisäksi opiskelijalta edellytetään ala- tai yksikkökohtaisten vaatimusten täyttämistä, raportointia jaksolta, riittävää kielitaitoa, valmiuksia kommunikoida kohdemaassa sekä riittävää terveydentilaa. (Oulun seudun ammattiopisto 2016, viitattu 16.10. 2016.)

Liikkuvuusjakson lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa tutkinnon osia Oulun seudun ammattiopiston yhteistyöoppilaitoksissa. Eurooppalaisen oppimistulosten siirto- ja kerryttämisjärjestelmän ECVETin avulla muualla suoritettut opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan tutkinnon osaksi. Kansainvälisyysjaksoille hakeutuvalla opiskelijalla on mahdollisuus hakea taloudellista tukea Erasmus+ -hankerahastosta sekä suoraan Oulun seudun ammattiopistolta. Kansainvälistä liikkuvuutta rahoittaa Erasmus+ -ohjelma jota koordinoi 1.1.2017 alkaen Opetushallitus (aiemmin CIMO). Ohjelmaan kuuluu sekä opettajien että opiskelijoiden liikkuvuusjaksojen rahoittaminen (Opetushallitus 2017, viitattu 9.1.2017.)

Walkerin (haastattelu 30.9.2016) mukaan opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus ulkomaan työssäoppimisjaksolle. Ulkomaisten työssäoppimisjaksojen avulla opiskelijalle halutaan tarjota ainutlaatuisia oppimiskokemuksia, joita ei ole mahdollista saada kotimaassa. Ulkomailla tapahtuvilla työssäoppimisjaksoilla on monenlaisia tavoitteita. Yksilökohtaisina tavoitteina ovat opiskelijan itseluottamuksen kasvu, opiskelijoiden maailmankuvan avartuminen, mahdollisuus tutustua vieraisiin kulttuureihin ja verkostoitua. Ammatillisen kehittymisen kannalta ulkomailla tapahtuvien työssäoppimisjaksojen tavoitteena on kasvattaa opiskelijoita työelämän tulevaisuuden tarpeita varten.

Opettajan tehtävänä on ohjata opiskelijaa ottamaan yhteyttä kansainvälisyysvastaavaan. Omalla asenteellaan ja kannustamalla opiskelijoita opettaja voi innostaa lähtemään myös sellaisia opiskelijoita, jotka ehkä muuten eivät rohkenisi ulkomaan työssäoppimisjaksolle lähteä. Tämän vuoksi on hyvä, että myös opettajat voivat osallistua ulkomaan työelämäjaksoille ja oman innostumisen kautta saada uusia opiskelijoita mukaan kansainväliseen toimintaan. (Walker, haastattelu 30.9.2016).

Yksiköiden kansainvälisyysvastaavien tehtävänä on kannustaa yksiköiden opettajia ja opiskelijoita kansainvälisille työssäoppimisjaksoille. Hänen tehtävänä on myös antaa tietoa liikkuvuusjaksoista sekä työssäoppimispaikoista ulkomailla. Lisäksi hän auttaa ja ohjaa opiskelijoita jaksoille valmistautumisessa.

Kansainvälisyys nähdään Oulun seudun ammattiopistossa yhtenä markkinointikeinona ja keinona houkutella uusia opiskelijoita alalle. Eurooppa ja maailma yhdentyvät ja liikkuvuus lisääntyvät. Sen myötä yhä useampi nuori hakeutuu tulevaisuudessa myös töihin ulkomaille. Oulun seudun ammattiopistossa on ymmärretty, että kansainvälinen työssäoppiminen tarjoaa tähän hyvät edellytykset. Toisten kulttuurien ja erilaisten ihmisten kanssa työskentely avartaa maailmankuvaa ja edistää suvaitsevaisuutta (Walker, haastattelu 30.9.2016).

Kansainvälisyysopetuksen tulevaisuus näyttää Oulun seudun ammattiopistossa Walkerin (haastattelu 30.9.2016) mukaan hyvältä. Kansainvälistymisen uskotaan lisäävän työllistymisen mahdollisuuksia ja helpottavan työnhakua ulkomailta sekä lisäävän erilaisten kulttuurien tuntemusta ja kansainvälistä verkostoitumista. Tästä johtuen oppilaitos haluaa panostaa jatkossa kansainvälistymiseen yhä enemmän. Rahoituksen osalta Erasmus + - rahoituksen osuus kasvaa jatkossa kuten myös kansainvälistymiseen käytettävä kokonaisrahoitus. Oulun seudun ammattiopistossa koetaan etuna se, että Unkarissa on mm. majoitus valmiina. Opetuksen järjestäjä ymmärtää unkarilaisen yhteistyökumppanin tarjoamat monipuoliset mahdollisuudet.

Walker (haastattelu 30.9.2016) näkee yhtenä haasteena joidenkin alojen riittävän ammattitaitoisten ja osaamisalaa tuntevien työpaikkaohjaajien saamisen. Tästä johtuen keskeistä on luoda toimiva ohjausjärjestelmä. Puutarha-alalla työpaikkaohjaajan saaminen kansainvälisiin työssäoppimiskohteisiin ei tule muodostumaan ongelmaksi.

KUVIO 4. Kansainvälinen ryhmä Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnassa toukokuussa 2014. (Ylisuutari, 2014).

Ylläolevassa kuvassa (kuvio 4) on unkarilaisia ja suomalaisia puutarha-alan opiskelijoita ja opettajia sekä unkarilaisia ravitsemustyöntekijöitä. Kansainvälisellä opiskelijoiden työssäoppimisjaksolla ja opettajien työelämäjaksolla tehtiin linnan puiston kunnostustöitä ja laadittiin yhdessä suunnitelmia tulevia liikkuvuusjaksoja varten. Unkarilaiset ravitsemustyöntekijät, catering-alan yrittäjät, valmistivat ryhmälle mahdollisimman perinteistä unkarilaista ruokaa. Lisäksi he englanninkielentaitoisina kertoivat ryhmälle perinteisestä unkarilaisesta ruokakulttuurista. Tämän ansiosta innostuttiin laajentamaan yhteistyötä koskemaan myös Oulun seudun ammattiopiston Kempeleen yksikön catering-alan opiskelijoita ja opettajia. Seuraavana vuonna 2015 Oulun seudun ammattiopiston Kempeleen yksiköstä osallistui opiskelijoiden työssäoppimisjaksolle ja opettajien työelämäjaksolle kaksi catering- alan opiskelijaa ja yksi opettaja. He työskentelivät pääasiassa matkailukäytössä olevassa turistien suosimassa naapurilinnassa. Catering-alan opiskelijat ja opettajat suunnittelivat lisäksi

Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan henkilökunnan ja omistajien kanssa mahdollisuuksia kehittää omia kahvila- ja ravintolapalveluita linnan vieraille ja turisteille.

3.2 Kotikansainvälisyys

Opetuksen kansainvälisyys ymmärretään tavallisimmin opiskelijan ulkomailla tapahtuvana opiskelijavaihtona tai työssäoppimisjaksona. Kansainvälisyyttä on mahdollista toteuttaa ns. kotikansainvälisyyden avulla. Kotikansainvälisyys on laaja asiakokonaisuus, joka sisältää ulkomailla vaadittavien toimintavalmiuksien hankkimisen kotimaassa. Toimintavalmiuksien hankkimisella ymmärretään kotimaassa tapahtuvaa kielitaidon, kulttuuri- ja tapatietouden oppimista. Niiden avulla on mahdollista parantaa valmiuksia ulkomailla tapahtuvia työssäoppimisjaksoja varten. Oppilaitosten tulee tarjota mahdollisuuksia kotikansainvälistymiseen erilaisten kieli- ja kulttuurikurssien avulla sekä lisäämällä oman oppilaitoksen ja siellä olevien ulkomaalaisten opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta sekä järjestämällä erilaisia projekteja ja teemapäiviä (Jauhola & Virtanen 2012, 6).

Kotikansainvälisyydellä tarkoitetaan Oulun seudun ammattiopistossa tapahtuvaa vieraiden kielten ja kulttuurien opiskelemista, erilaisia kansainvälisyystapahtumia ja ulkomaalaisten opiskelijavieraiden ja työssäoppijoiden emännöintiä ja isännöintiä kummitoiminnan avulla. Oulun seudun ammattiopiston kansainvälisyysvastaava Katariina Walker toimii opiskelijoiden yhdyshenkilönä opiskeluun liittyvissä kansainvälisyysasioissa (Walker, haastattelu 30.9. 2016).

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkimusprosessi

Laadullisen tutkimuksen tutkimuskohteena ovat ensisijaisesti prosessit. Tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita tutkittavien kokemista merkityksistä, kokemuksista ja näkemyksistä. Tutkijan tehtävänä on suodattaa reaali maailma tutkimustuloksiksi. Laadullinen tutkimus edellyttää tutkijan ja tutkittavan välistä vuorovaikutusta. Laadullisen tutkimuksen avulla halutaan tavallisimmin selvittää kahta asiaa: ensimmäiseksi sen avulla halutaan käsitteellistää ja kuvata uutta ilmiötä ja toiseksi saada uutta tietoa ja lisätä ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä. Laadullisen tutkimuksen toteuttamisessa tutkijan kannalta keskeistä on taito selkiyttää tutkimuksen toteuttamiseen liittyvät menetelmävalinnat, käsitteet sekä konteksti, jossa tutkimus toteutetaan (Kananen 2008, 24–25.)

Laadullisessa tutkimuksessa korostuvat tilannesidonnaisuus ja tutkittavien esiin tuomat kokemukset ja merkitykset tutkittavasta aiheesta, joita tutkija pyrkii ymmärtämään. Yhteisöllisyys, yhteiskunta ja kulttuuri ovat sidoksissa keskenään. Tutkimuksen lähtökohtana toimii tutkijan oma kulttuuritausta, hänen ihmiskäsityksensä, aiemmat kokemuksensa ja niiden merkitykset. Ihmiskäsityksellä tarkoitetaan tutkijan näkemystä ihmisestä tutkimuskohteena ja hänen suhteestaan ympäröivään maailmaan. Tiedonkäsitys etsii vastausta siihen, millä tavalla ihmisestä saadaan tietoa ja millaista saatu tieto on luonteeltaan. (Laine 2001, 26–27; Vilka, 2005, 136–137; Virta 2006, 165.)

Tässä opinnäytetyössä haluttiin kartoittaa Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnassa työssäoppimisjaksolla olleiden opiskelijoiden ja opettajien sekä myös paikallisten yhteistyökumppaneiden kokemuksia kansainvälisestä työssäoppimisjaksosta ja linnasta oppimisympäristönä sekä selvittää osallistujien näkemyksiä siitä, kuinka he kehittäisivät linnaa kansainvälisenä oppimisympäristönä. Tähän tutkimukseen osallistuvilla oli ainutlaatuista kokemukseen perustuvaa tietoa tutkimuskohteena olevasta oppimisympäristöstä. Valitsemalla tutkimukseen osallistujiksi suomalaisia ja

unkarilaisia, haluttiin tuoda esiin laajempi kansainvälinen ja kulttuurinen näkökulma tutkittavasta ilmiöstä.

Aineistonkeruumenetelmäksi valittiin sähköpostitse toteutettava kyselylomake, joka lähetettiin tutkimukseen valituille henkilöille. Tutkimukseen osallistuvat henkilöt valittiin harkinnanvaraisesti siten, että joukossa oli opiskelijoita, opettajia ja Unkarista Iszkaszéngyörgyn kunnan pormestari ja linnan vuokralainen.

Aluksi pohdittiin sitä, että tutkimukseen valittaisiin osallistujiksi Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskolán, paikallisen puutarha-alan oppilaitoksen opettajia ja paikallinen koulutoimenjohtaja. Tästä jouduttiin luopumaan kieliongelmien vuoksi. Esimerkiksi koulutoimenjohtaja puhuu ainoastaan unkaria ja tyydyttävästi saksaa eikä lainkaan englantia. Vastaavasti tutkimuksen toteuttanut opettaja ei puhu riittävästi saksaa eikä unkaria lainkaan.

Kunnan pormestarin ja linnan vuokralaisen osalta valittiin aineistonkeruumenetelmäksi teemahaastattelu. Haastatteluun päädyttiin, koska haluttiin varmistua siitä, että tutkimukseen osallistuva unkarilainen ymmärsi kysymykset oikein. Toinen haastatelluista toimi tutkimuksessa kaksoisroolissa ollen tiedonantajan roolissa linnan tietojen suhteen ja tutkimuskohteena linnan vuokralaisen roolissa. Lisäksi kyseinen henkilö toimi haastattelutilanteessa tarvittaessa tulkkina. Haastattelun teemoina toimivat opiskelijoille ja opettajille sähköpostitse lähetetyt kysymykset. Otannalla tarkoitettiin tässä tutkimuksessa osallistujien erilaisia rooleja, kuten opiskelija, opettaja, kunnan pormestari ja linnan vuokralainen.

Kansainvälisellä työssäoppimisympäristöllä tarkoitettiin tässä tutkimuksessa ulkomailla sijaitsevaa työssäoppimisympäristöä, jossa Oulun seudun ammattiopiston opiskelijat voivat suorittaa työssäoppimisjaksojaan ja opettajat liikkuvuusjaksojaan. Tässä tutkimuksessa kansainvälinen työssäoppimisympäristö ymmärretään Unkarissa sijaitsevaksi Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnaksi.

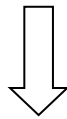
Tutkimusprosessi on kuvattu kuviossa 5. Tutkimuksen lähtökohtana oli opinnäytetyön tekijän henkilökohtainen kiinnostus tutkittavaa aihetta kohtaan. Aiheen valinnan

perusteella tutkimuskysymykset täsmentyivät. Tutkimuskysymysten luonne määritteli tutkimusaineistoksi linnassa työssäoppimisjaksolla olleiden opiskelijoiden, opettajien sekä keskeisten unkarilaisten yhteistyökumppaneiden kyselyvastaukset. Aineiston analyysimenetelmäksi valittiin laadullinen sisällönanalyysi. Sisällönanalyysin avulla saatiin vastaukset tutkimushaasteisiin. Johtopäätöksissä ja pohdinnassa käsitellään tutkimusprosessia, tuodaan esiin jatkotutkimushaasteita ja käsitellään tutkimusprosessin aikana esiin nousseita seikkoja.

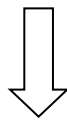
Tutkimuskysymykset

1. Millaisia kokemuksia eri toimijoilla on linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä?
2. Mitä yhteistyötahoja tarvitaan tutkimukseen osallistujien mielestä kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämiseen?
3. Miten/mistä lähtökohdista kansainvälistä työssäoppimisympäristöä tulee kehittää?
4. Millainen kansainvälinen työssäoppimisympäristö edistää oppimista?

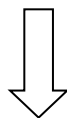

Tutkimusaineiston keruu

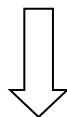
Tutkimuksen kohteena linnassa työssäoppimisjaksolla olleet opiskelijat (n=6), opettajat (n=3), kunnan pormestari (n=1) linnan vuokralainen (n=1). Yhteensä (n) = 11

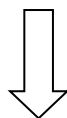
Aineiston analyysi

Laadullinen sisällönanalyysi

Tutkimustulokset

Johtopäätökset ja pohdinta

KUVIO 5. Tutkimuksen kulku.

4.2 Tutkimusaineisto ja aineiston keruu

Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on pyrkiä tulkitsemaan osallistujan kokemuksia tutkittavasta ilmiöstä. Tämä edellyttää tutkijalta sitä, että hänen tulee pyrkiä vaikuttamaan mahdollisimman vähän tutkittavien esiin tuomiin kokemuksiin. Keskeistä on tutkimuskohteen autonomisuus, merkityksen koherenssi eli kokemusten perusteella saatu yhtenäinen tieto, ymmärtämisen ajankohtaisuus ja aina uudelleen ymmärtäminen. Tutkimustilanteessa tutkittavilla tulee olla mahdollisuus vapaasti ja avoimessa ilmapiirissä tuoda esiin omia kokemuksiaan. Esitettävien kysymysten tulee olla avoimia ja strukturoimattomia. Kysymysten tulee mahdollistaa tutkittaville ilmaista kokemuksiaan, mielikuviaan ja elämyksiään tutkittavasta aiheesta. Kirjallisen aineiston vaikeus on se, ettei tutkija pysty tarkentamaan tutkimusaihetta syventävillä kysymyksillä. Tutkittavien lukumäärä ei laadullisessa tutkimuksessa ole ratkaisevaa. Sen sijaan keskeistä on, että osallistujilla on kokemuksia tutkittavasta ilmiöstä (Tuomi & Sarajärvi 2002, 37; Virtanen 2006, 171–172.)

Tässä tutkimuksessa pohdittiin metodivalintana haastattelua ja kirjallista kyselylomaketta. Tutkimuksessa päädyttiin kirjallisen kyselylomakkeen (liite 2) käyttöön ja haastatteluun. Tutkimuksen tehnyt opettaja oli toiminut aiemmin kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden opettajana. Hän on myös tutkimukseen osallistuvien opettajien kollega. Tutkimuksen tehneen opettajan vaikutusmahdollisuudet kyselyn vastauksiin haluttiin minimoida valitsemalla tutkimusmenetelmäksi kirjallinen kyselylomake. Tutkimukseen osallistuvilla oli erilaisia rooleja, kuten linnan vuokralainen, kunnan pormestari, työssäoppimisjaksolla ollut opiskelija (n=6), sekä työelämäjaksolla ollut opettaja (n=3). Valitsemalla tutkimukseen useampi opiskelija, haluttiin tuoda esille opiskelijoiden näkemyksiä mahdollisimman laajasti ja monipuolisesti.

Tutkimukseen osallistuvien valintakriteerit olivat seuraavat: 1. Tutkittavalla oli henkilökohtainen kokemus kyseisestä linnasta kansainvälisenä oppimisympäristönä 2. Tutkimukseen osallistuvan kokemuksesta oli kulunut korkeintaan kolme vuotta.

Vallin (2015, 85) ja Vastamäen (2015, 122) mukaan kirjallisen kyselylomakkeen kysymykset eivät saa johdatella tutkittavaa vastaamaan tietyllä tavalla. Kysymysten

asettamisen lähtökohtana tulee olla tutkimusongelmat. Tässä tutkimuksessa tutkimuskysymykset toimivat tutkimuksen lähtökohtana. Tutkimus oli saanut alkunsa tutkimuksen tehneen opettajan halusta kehittää Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnasta toimiva kansainvälinen työssäoppimisympäristö. Perekdyttyään aiheeseen tutkimuksen tehneelle opettajalle oli herännyt joukko kysymyksiä, joiden pohjalta tutkimuskysymykset oli rakennettu.

Kollega esitesti kyselylomakkeen vastaamalla lomakkeen kysymyksiin. Kyseinen kollega on vierailut Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnassa kaksi kertaa aiemmin. Hän tuntee ympäristön ja on osallistunut oppimisympäristöstä tehtyyn kunnostussuunnitelman tekemiseen. Kollega esitti kyselylomakkeeseen korjaus ehdotuksen, joka toteutettiin. Tämän jälkeen kyselylomake lähetettiin sähköpostitse tarkoituksen mukaisen otannan avulla valituille mahdollisille tutkimukseen osallistujille. Osallistujien anonymiteetti haluttiin varmistaa lähettämällä jokaiselle osallistujalle henkilökohtainen sähköposti. Tällöin osallistujat eivät saaneet tietää toisten osallistujien henkilöllisyyttä. Vastausajaksi määritettiin viisitoista vuorokautta.

Kysymykset lähetettiin sähköpostitse yhtä aikaa osallistujille (n=9). Myöhemmin henkilöitä jouduttiin valitsemaan lisää, sillä kaikki eivät vastanneet kyselyyn. Kysymykset olivat luonteeltaan avoimia. Tutkimuskysymykset aseteltiin siten, että ns. helpot, yleiset kysymykset johdattelivat osallistujan tutkittavaan ilmiöön. Tarkentavien kysymysten avulla haluttiin rohkaista osallistujia kertomaan tutkittavasta kohteesta mahdollisimman laajasti. Lomakkeen lopussa pyydettiin vastaamaan yleisluonteisiin kysymyksiin, joiden avulla osallistujalla oli mahdollisuus vapaasti kertoa näkemyksiään kyseisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä. Kyselyn runko on kuvattu liitteessä 1.

Ensimmäisen viikon aikana kaksi osallistujaa oli vastannut kyselyyn. Heikon osallistujamäärän vuoksi lähetettiin muistutussähköposti kaksitoista vuorokautta kyselyn lähettämisen jälkeen. Muistutusviestin jälkeen alkuperäiseen vastausaikaan mennessä kysymykseen vastasi kaikkiaan kuusi henkilöä. Tässä vaiheessa lähetettiin kysely yhdelle uudelle mahdolliselle osallistujalle, jotta saataisiin riittävästi tutkimusaineistoa. Tämän jälkeen kyselylomake oli lähetetty vastattavaksi yhteensä

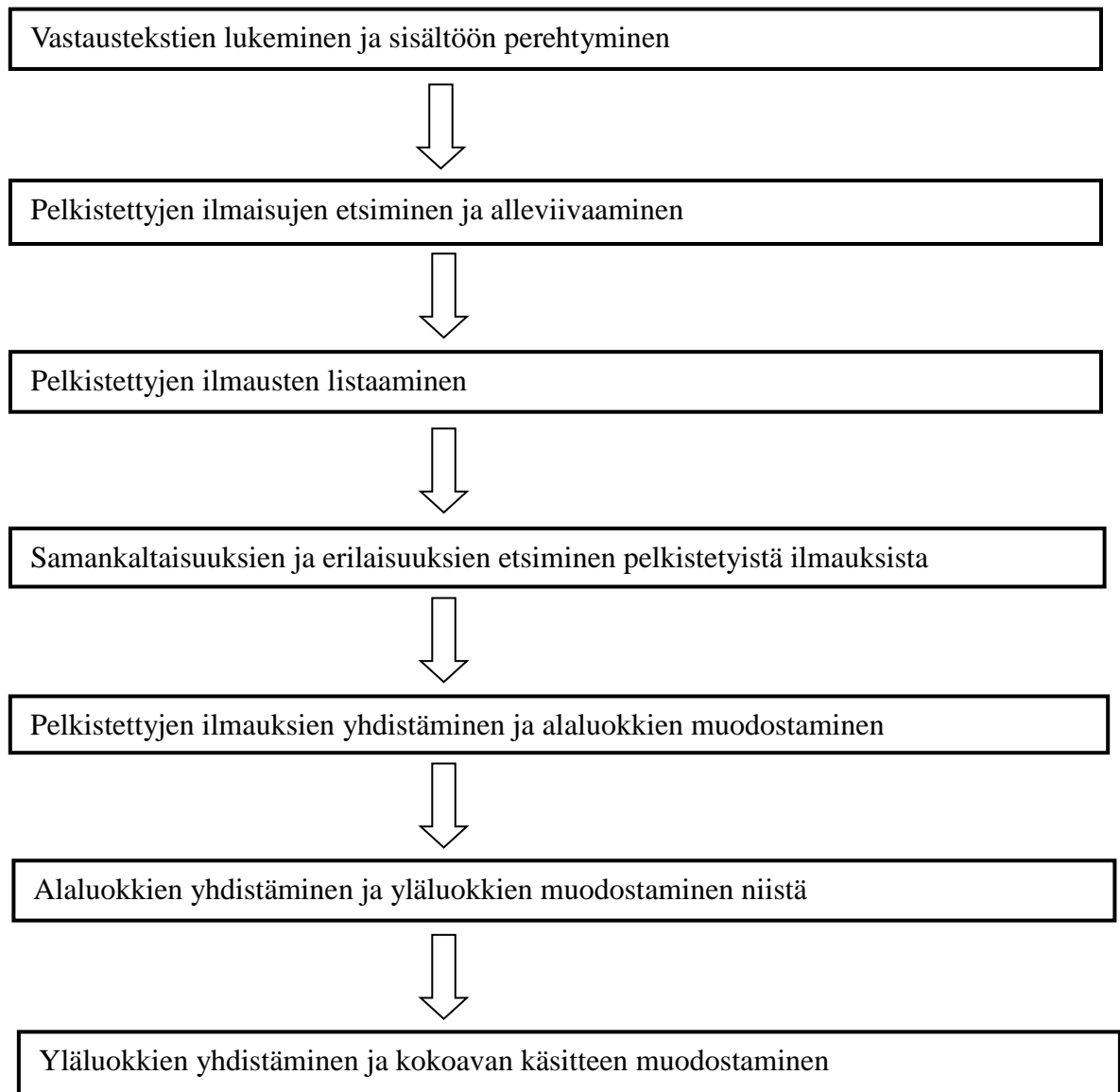
yhdeksälle osallistujalle. Kaksi henkilöä jätti vastaamatta kyselyyn määräaikaan mennessä. Lokakuun loppupuolella päädyttiin lähettämään sähköpostitse kyselylomake vielä kolmelle mahdolliselle tutkimukseen osallistujalle. Valitsemalla lisää osallistujia haluttiin lisätä tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimukseen osallistui kuusi työssäoppimisjaksolla ollutta opiskelijaa, kolme työelämäjaksoilla ollutta opettajaa ja kaksi unkarilaista (kuvio 5.)

Unkarilaisten haastattelut tehtiin Oulussa joulukuun alkupuolella, jolloin kyselyyn osallistuvat henkilöt vierailivat Oulun seudun ammattiopiston kansainvälisyysseminaarissa esittelemässä toteutunutta yhteistyötä. Unkarilaisten haastattelussa käytettiin samaa haastattelurunkoa (liite 1) kuin suomalaisten osallistujien kyselyssä käytettiin. Kyselylomaketta käytettiin heidän osaltaan soveltuvin osin.

4.3 Aineiston analyysi

Laadullisen tutkimuksen analysointi tapahtuu koko tutkimusprosessin ajan ohjaten tutkimusprosessia ja tiedonkeruuta. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa uusi tapa ymmärtää tutkittavaa ilmiötä (Kananen 2008, 24–25). Tässä tutkimuksessa päädyttiin valitsemaan analysointimenetelmäksi induktiivinen sisällönanalyysi. Induktiivinen analyysimenetelmä tarkoittaa aineistolähtöistä menetelmää. Induktiivisessa sisällönanalyysissä pyritään yksittäisten havaintojen perusteella muodostamaan teoreettinen kokonaisuus luokittelemalla tutkimusaineistoa (Crabtree & Miller 2000, 169; Tuomi & Sarajärvi 2002, 96–97). Tässä tutkimuksessa pyrittiin saamaan esille osallistujien kokemuksia kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä, löytämään vastaus siihen, millainen on oppimista edistävä kansainvälinen oppimisympäristö ja millä tavoin nykyistä kansainvälistä oppimisympäristöä tulee kehittää, jotta se vastaa nykyistä paremmin sille asetettuihin opiskelijoiden ja opettajien sekä paikallisen pormestarin ja linnan vuokralaisen odotuksiin. Tutkimuskohde oli uusi. Unkarissa tapahtuville kansainvälisille työssäoppimisjaksoille ja liikkuvuusjaksolle osallistuneiden kokemuksia ei ole aiemmin tutkittu. Myöskään unkarilaisten yhteistyökumppaneiden näkemyksiä ei ollut aiemmin selvitetty.

Tutkimusaineiston analyysi on kuvattu kuviossa 6. Tutkimusaineistoon perehtyminen aloitettiin ensimmäisten vastausten saavuttua. Ensimmäisellä kerralla vastaukset luettiin rutiininomaisesti läpi peilaten niitä kulloiseenkin tutkimuskysymykseen. Seuraavaksi etsittiin pelkistettyjä ilmaisuja. Samankaltaiset pelkistetyt ilmaukset merkittiin samanvärisillä yliviivauskynillä. Sisällönanalyysiä jatkettiin listaamalla pelkistetyt ilmaukset. Analyysiä jatkettiin etsimällä pelkistettyjen ilmausten listoista samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia. Seuraavaksi pelkistetyt ilmaukset yhdistettiin muodostamalla niistä alaluokkia. Aineisonalyysiä jatkettiin edelleen yhdistämällä alaluokkia keskenään, jolloin niistä saatiin muodostettua yläluokkia. Yläluokkien yhdistämisen jälkeen muodostettiin kokoava käsite, opiskelijoiden kokemuksia Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnasta. Sisällönanalyysi on nähtävillä liitteenä numero 4.

KUVIO 6. Aineiston analyysi. Tuomi & Sarajärvi (2002,111).

5 TULOKSET

5.1 Taustatiedot

Tutkimukseen osallistui kolme opettajaa ja kuusi opiskelijaa, sekä Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan vuokralainen ja kunnan pormestari. Tutkimuksessa pidättäytyttiin tarkkojen taustatietojen kysymiseltä. Tutkimukseen osallistui eri-ikäisiä, eri elämänvaiheissa olevia henkilöitä. Yhteisenä keskeisenä tekijänä tutkittaville oli, että heistä jokainen oli käynyt työssäoppimisjaksolla linnassa tai tehnyt yhteistyötä työssäoppimisjaksolla olleiden opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Opettajilla yhteinen tekijä oli työelämäjakso linnassa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

5.2 Kokemukset linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä

5.2.1 Opiskelijoiden kokemukset

Kyselyyn vastanneet opiskelijat arvostivat kokemustaan osallistua kansainväliselle työssäoppimisjaksolle. He ymmärsivät kokeneensa oman elämänsä kannalta ainutlaatuisen mahdollisuuden työskennellä turvallisessa ympäristössä vieraassa kulttuurissa uusia asioita oppien. Useat vastanneet korostivat linnan merkitystä ainutlaatuisena työssäoppimispaikkana. Erona kotimaan työssäoppimisjaksoihin opiskelijat näkivät paikallisten ihmisten kanssa tapahtuneen vuorovaikutuksen ja kasvitutemuksen lisääntymisen. Unkarin kasvuolosuhteet eroavat suomalaisesta. Opiskelijat kokivat saaneensa mahdollisuuden oppia tuntemaan eteläeurooppalaisia kasveja. Opiskelijat kokivat työn monipuolisena. Osa opiskelijoista koki, että työ tapahtui suunnitellusti. Osan mielestä työn suunnittelemattomuus ja tilanteiden muuttuminen ennalta-arvaamatta vaikeuttivat haluttuun lopputulokseen pääsyä. Erityisesti jakson aluksi osalle opiskelijoista oli ollut haastavaa ymmärtää maiden välisessä työkulttuurissa olevat erot. Suomessa työssäoppimisjaksot ja niiden sisällöt työtehtävineen suunnitellaan huolellisesti ja niitä myös noudatetaan tarkasti. Unkarissa työtehtävät saattoivat muuttua hyvinkin nopeasti ja ennalta-arvaamatta.

Opiskelijoiden vastauksissa nousivat esiin paikallisten työvälineiden ja työturvallisuusnäkökulmien välinen ero verrattuna suomalaiseen vastaavaan. Oppimista heikensivät puutteelliset työvälineet. Oman haasteensa toi erilainen käsitys työturvallisuudesta verrattuna suomalaiseen näkemykseen. Kulttuurin oppimisessa suomalaiset osallistujat yllätti näkemys uskonnon erilaisesta asemasta yhteiskunnassa verrattuna Suomeen. Uskontojen merkitys näkyi arkipäivässä uskonnon harjoittamisessa ja pukeutumisessa. Uskonnon harjoittamisella tarkoitettiin esimerkiksi sitä, että unkarilaiset eivät työskentele mielellään sunnuntaisin ja he käyvät aktiivisesti kirkossa. Sukupuolten välisen tasa-arvo ei toteudu samalla tavalla kuin Pohjoismaissa esimerkiksi miehen ja naisen roolin suhteen. Unkarissa miehillä ja naisilla on selkeämmät roolierot Suomeen verrattuna.

Useat vastaajat korostivat oman suomalaisen opettajan keskeistä roolia kansainvälisellä työssäoppimisjaksolla. Opettaja toimi yhteyshenkilönä ja tulkkina suomalaisten ja unkarilaisten välillä sekä auttoi käytännön töiden suunnittelussa ja järjestelyssä. Opettajan rooli koettiin tärkeänä vapaa-ajalla tapahtuvassa kanssakäymisessä. Opettajien odotettiin aktiivisesti osallistuvan unkarilaisten kanssa tapahtuvan yhteisen vapaa-ajan suunnitteluun ja toteutukseen. Tältä osin vastaukset yllättivät. Selittävänä tekijänä voivat olla kieliongelmat ja hyvin suuret kulttuurierot. Mukana olleelle opettajalle yhteistyö ja paikallinen kulttuuri olivat tulleet tutuksi aikaisemmilta työelämäjaksoilta. Tästä johtuen opiskelijat turvautuivat helpommin opettajaansa. Alla olevat otteet ovat suoria lainauksia kyselyn vastauksista.

“Työssäoppimisaika Unkarissa oli mieluisa kokemus ja olen todella iloinen, että lähdin reissuun pienen epäroinnin jälkeen. Linnan puutarha oli hieno ympäristö. Eihän tuollaisia työpaikkoja Suomessa tule vastaan. Meidät otettiin kylässä todella hyvin vastaan”

“Kokemuksena työssäoppimisjakso oli antoisa, kun sai tutustua uusiin ihmisiin Unkarissa ja työympäristö poikkesi totutusta kotimaisesta, koska esimerkiksi kasvit metsäalueella olivat erilaisia kuin Suomessa”

“Haastavinta oli ehkä se, ettei töitä ollut pystytty selkeästi etukäteen suunnittelemaan, ja paikanpäälläkin tuntui vielä olevan epäselvää mitä oli lupa tehdä, ja mitä meidän haluttiin tekevän. Tätä tilannetta onneksi helpotti se, että omat opettajamme Suomesta olivat paikan päällä mukana päivittäistä työntekoa ohjaamassa ja selvittämässä asioita”

5.2.2 Opettajien kokemukset

Opettajien kokemukset olivat yhteneväisiä opiskelijoiden kokemusten kanssa. Vastauksissa korostui linnan ainutlaatuisuus ja erinomaisuus fyysisenä oppimisympäristönä ja paikallisen kulttuurin sekä historian oppimisen kannalta. Muita merkittäväksi koettuja asioita olivat mahdollisuus perehtyä paikalliseen kulttuuriin ja verkostoitua paikallisten opettajien kanssa. Opettajille jäi mieleen alueen historia ja sen läsnäolo. Tällä tarkoitettiin linnaa ja sitä ympäröivää puutarhaa. Linna toimii matkailunähtävyytenä, johon on sijoitettu barokkiajan esineistöä ja taidetta. Linnan puistoalueella on tapahtunut paljon historiallisia tapahtumia roomalaisten ajoista lähtien. Opettajat kokivat myönteisenä asiana paikallisten avuliaan, ystävällisen ja vieraanvaraisen suhtautumisen suomalaisiin.

Opettajat kokivat oman substanssiosaamisen kasvaneen kansainvälisyysjakson aikana. He ymmärsivät ympäristön merkityksen puutarha-alan opetuksen kannalta tärkeänä. Kasvillisuus ja ilmasto poikkeavat Suomen olosuhteista merkittävästi. Opettajat oivalsivat, että kyseisessä ympäristössä opiskelijoilla on mahdollisuus oppia asioita, joita tulevaisuuden, mahdollisesti ulkomailla työskentelevä puutarhuri tarvitsee. Tämän ansiosta opettajille selkiytyi kansainvälisen työssäoppimisjakson tärkeys opiskelijoille. Opettajien osallistuminen kansainvälisille työelämäjaksoille auttoi heitä ymmärtämään niiden laajemman merkityksen ammatillisessa koulutuksessa.

“Paljon mielenkiintoista oppia/sivistystä toisesta kulttuurista”

“Päällimmäisenä mieleen jäivät alueen historian läsnäolo sekä paikallisten ystävällisyys”

“Kyseessä on aivan ainutlaatuinen ympäristö, jossa on mahdollisuus monipuoliseen työskentelyyn”

5.2.3 Unkarilaisten kokemukset

Molemmat tutkimukseen osallistuneet olivat vaikuttuneita useamman vuoden kestäneestä yhteistyöstä. He kokivat yhteistyön myönteisenä ja ehdottomasti jatkamisen arvoisena asiana. Vastaajat kokivat saaneensa itse konkreettista hyötyä historiallisesti arvokkaan linnan puutarhan kunnostukseen, mutta myös aineetonta hyötyä kuten ystävyys-suhteita ja mahdollisuuksia verkostoitua suomalaisten kanssa. Lisäksi vastauksissa nähtiin toteutettujen työssäoppimisjaksojen laajempi merkitys erityisesti kylän kehittymiselle. Tällä tarkoitettiin yhteistyön lisääntymistä kansainvälisten työssäoppimisjaksojen järjestelyihin osallistuneiden paikallisten toimijoiden, Unkarin valtion ja unkarilaisten ja suomalaisten toimijoiden välillä. Työssäoppimisjaksojen nähtiin vilkastuttaneen alueen elinkeinoelämää. Kansainvälisen työssäoppimisjakson ja opettajien työelämäjaksojen järjestelyihin ja toteutukseen osallistui useita paikallisia toimijoita kuten linnan kiinteistöhuollosta vastaava yritys, paikallinen catering-alan yrittäjä sekä kunnan työntekijöitä.

Unkarilaiset toivat esiin myönteisenä kokemuksena suomalaisen ammatillisen koulutuksen hyvän tason. Heidän mielestään Oulun seudun ammattiopiston opetus voi toimia esimerkkinä paikalliselle puutarha-alan oppilaitokselle. Unkarilaiset kokivat suomalaisen työ kulttuurin korkeatasoiseksi työturvallisuuden ja työvälineiden osalta.

“Yhteistyö ollut suuri ihme paikallisille asukkaille ja toimijoille, projekti on ainutlaatuinen... Nämä neljä vuotta todistavat että yhteistyö toimii... Yhteistyö eri tahojen kuten Unkarin valtion kanssa ollut yllättävän helppoa. Positiivisuus ollut mukana koko ajan.”

“Ollut tärkeää tarjota turvallinen ympäristö...”

“Ollut loistava esimerkki myös siitä mitä suomalaiset osaavat, OSAO ollut loistava esimerkki myös paikalliselle puutarha-alan oppilaitokselle... Vaikutus ollut suuri kylän kehitykselle ja muuttumiselle parempaan suuntaan, positiivisia muutoksia kylässä ja kyläläisissä”

5.3 Kansainvälisen työssäoppimisympäristön yhteistyötahot

Kyselyssä kartoitettiin kansainvälisen työssäoppimisympäristön yhteistyötahoja kysymällä ”mitä yhteistyötahoja tarvitaan mielestäsi kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämiseksi?” Tässä osiossa kaikkien osallistujaryhmien vastaukset olivat eniten yhteneväisiä. Kansainvälisen työssäoppimisympäristön yhteistyötahoja tuli vastaajien mielestä hahmottaa monisäikeisesti alkaen organisaation johdon tekemistä linjauksista päätyen käytännön toteutuksesta vastaavien henkilöiden väliseen yhteistyöhön. Organisaation johdon tekemillä linjauksilla tarkoitettiin Oulun seudun ammattiopiston kuntayhtymän hallituksen tekemää kansainvälisyyslinjausta, jonka taustalla on Opetushallituksen linjaukset. Kohdemaassa, tässä tapauksessa Unkarissa, raamit yhteistyön toteuttamiselle määrittä Iszkaszentgyörgyn kunta ja pormestari ja lopulta Unkarin hallituksen opetuksesta ja valtion kiinteistöjen omistuksesta vastaavat tahot. Vastauksissa korostui yhteistyö paikallisten toimijoiden, kuten kunnan vuokralaisen, kunnan edustajan ja koulujen kanssa. Lisäksi tutkittavat näkivät merkittävinä yhteistyötahoina oman oppilaitoksen kansainvälisyysvastaavat, opetuksesta vastaavat opettajat, sekä paikalliset kyläläiset.

5.3.1 Opiskelijoiden näkemykset yhteistyötahoista

Tämä kysymys osoittautui opiskelijoille vaikeimmaksi kohdaksi vastata. Vain kaksi tutkimukseen osallistunutta opiskelijaa halusi ja/tai pystyi pohtimaan kansainvälisen työssäoppimisympäristön yhteistyötahoja. Opiskelijoiden näkemyksissä yhteistyötahoista korostui konkretia. He ymmärsivät rahoituksen ja oppilaitoksen tärkeyden toteutettaville kansainvälisille työssäoppimisjaksoille. Lisäksi opiskelijat näkivät keskeisinä yhteistyötahoina molempien osapuolten kunnat. Yhtenä yhteistyötahona opiskelijat toivat esille alueen tiedotusvälineet. Tiedotusvälineiden mukana olo lisäsi toiminnan tunnettavuutta, jonka seurauksena kansainvälinen yhteistyö voi lisääntyä. Opiskelijat ymmärsivät Euroopan Unionin yhtenä yhteistyökumppanina lupa-asoiden ja rahoituksen mahdollistajana. Yksilötasolla yhteistyöllä tarkoitettiin molempien maiden opettajien välistä yhteistyötä. Erikseen opiskelijat mainitsivat hyvin

tärkeäksi yhteistyötahoksi linnan vuokralaisen. Hänet nähtiin keskeiseksi tekijäksi, joka mahdollisti kansainvälisen työssäoppimisjakson toteutumisen linnassa.

Opiskelijat kokivat tärkeäksi yhteistyön paikallisen puutarha-alan oppilaitoksen kanssa. Paikallisen puutarha-alan opettaja ja opiskelijat oman alueensa kasvillisuuden ja olosuhteiden asiantuntijoina olivat oppimisen kannalta tärkeitä. Yhdessä toimiminen unkarilaisten opiskelijoiden ja opettajan kanssa antoi uutta, laajempaa näkökulmaa sekä opetusmetodeihin että opetettaviin asioihin.

”Yhteistyötahoiksi ainakin rahoituspuolen edustajia, yrityksiä, media, kunnat kotoa ja kohteesta sekä oppilaitokset”

“Yhteistyötahoja tarvitaan kaikilta toiminnan tasoilta. Tarvitaan kansainvälisiä organisaatioita kuten EU lupien ja rahoituksen mahdollistamiseen, tarvitaan kaupunkien ja kylien hallintoelinten välisiä yhteyksiä, tarvitaan oppilaitosten välistä aktiivista yhteistyötä, henkilökohtaisia kontakteja opettajien välillä ja opettajavaihtoa, sekä tietysti opiskelijaryhmiä ja yksittäisiä opiskelijoita oppimaan”

5.3.2 Opettajien näkemykset yhteistyötahoista

Opettajien näkemyksien mukaan yhteistyön kehittäminen käynnistyi Oulun seudun ammattiopiston sisältä. Tällä tarkoitettiin eri yksiköiden ja osaamisalojen välistä yhteistyötä. Eri osaamisalojen yhteistyön kehittäminen mahdollisti laaja-alaisen kehittämisen ja toi esiin erilaisia näkemyksiä siitä, mitä monialainen kansainvälinen työssäoppimisympäristö ja sen kehittäminen voi tarkoittaa. Toiminnan jatkuvuuden kannalta koettiin tarpeelliseksi hakea projektirahoitusta, joka tarjoaisi jatkossa riittävät taloudelliset ja ajalliset resurssit eri osapuolille. Projektirahoitus mahdollistaisi ainakin yhden henkilön työpanoksen keskittämisen toiminnan kehittämiseen. Kohdemaan vastaanottajaorganisaation ja muiden sidosryhmien yhteistyöhalukkuus koettiin toiminnan kannalta tärkeäksi. Yhteistyön onnistumisen kannalta toiminnan laaja-alaisuudella nähtiin olevan keskeinen merkitys. Tärkeimmiksi yhteistyötahoiksi nousivat esille paikallinen kunnallishallinto, linnan vuokralainen ja toiminnan kannalta keskeisimmät tukipalveluiden tuottajat. Tukipalveluiden tuottajilla tarkoitettiin majoitus- ja ruokapalveluita sekä logistiikkapalveluita.

Opettajien mielestä oleellinen yhteistyötaho oli paikallinen puutarha-alan oppilaitos. Paikallisen opettajan ja opiskelijoiden mukana olo koettiin käytännön töiden sujuvuuden ja oppimisen kannalta tärkeinä.

“OSAOlta useiden yksiköiden panosta. Kohdemaasta sitoutumista yrityksen että yritykseen nivoutuvien toimijoiden taholta. Lisäksi näkisin tarpeelliseksi kehittämishankkeen tai projektin, joka keskittyisi tällaisen kv-ympäristön kehittämiseen “

“Ensimmäiseksi tarvitaan oman organisaation tuki, ja aito halu kehittää toimintaa. Mutta pelkästään innokkaat lähtijät eivät luonnollisestikaan riitä, vaan tarvitaan samanlaisen tahtotilan omaava vastaanottajaorganisaatio. Lisäksi ympäristössä on hyvä, että on olemassa muita sidosryhmiä, kuten tässä tapauksessa. Paikallinen kunnallishallinto, linnan vuokraisäntä, sekä muita kuntalaisia, kuten ravintolan omistaja ja kaupan omistaja “

5.3.3 Unkarilaisten näkemykset yhteistyötahoista

Unkarilaisten vastaajien mielestä Oulun seudun ammattiopiston opettajat ja opiskelijat sekä puutarhataloudesta että muilta osaamisaloilta tulevat olemaan jatkossakin tärkeitä yhteistyötahoja. Unkarissa keskeisiä yhteistyötahoja olivat linnan hallinnon vastuuhenkilöt, Iszkaszentgyörgyn kunnan ja valtion edustajat ja toimijat, puutarha-alan oppilaitos sekä mahdollisimman laaja sidosryhmäverkosto. Unkarissa linnan omistuksesta vastaava organisaatio on vaihtunut yhteistyövuosien aikana kolme kertaa. Vastaajien mielestä on tärkeää onnistua vakuuttamaan omistajataho yhteistyön mielekkyydestä ja toimivuudesta. Heidän mielestään yhteistyön onnistuminen omistajien näkökulmasta on oleellista valtion rahoituksen turvaamiseksi. Unkarissa suomalaisten kanssa tehtävä yhteistyö koettiin arvokkaaksi. Toiminta on monilta osin saavuttanut asetetut tavoitteet. Uusien yhteistyökumppaneiden saaminen Unkarissa nähtiin vastaajien mielestä olevan realistista positiivisen julkisuuskuvan ansiosta.

“OSAO tarvitaan, Iszkaszentgyörgyn kunta, Ari Kupsus, unkarilainen puutarha-alan oppilaitos, Unkarin valtio (myöntää luvat ja mahdollisuuden tehdä töitä), kylän ihmiset, linnan omistajataho”

“Myöhemmässä vaiheessa mukaan voi tulla myös naapurilinna, Károlyi Kastély, jossa on paljon kunnostamis - ja rakentamistyötä puistossa”

5.4 Kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittäminen

Kaikkien osallistujien mielestä työssäoppimisympäristön kehittämisessä keskeisiksi tekijöiksi nähtiin suunnitelmallisuuden ja tavoitteellisuuden lisääminen. Tämän toteutuminen edellyttää yhteistyön lisäämistä unkarilaisten yhteistyötahojen, Oulun seudun ammattiopiston käytännön järjestelyistä vastaavien opettajien sekä linnan vuokralaisen välillä.

Kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisessä keskeisimmiksi tekijöiksi nousivat tavoitteellisuus, suunnitelmallisuus, jatkuvuus ja yhteisen kielen löytäminen. Kehittämistyöhön osallistuvien tulee tuntea opetussuunnitelma ja tutkinnon perusteet, joiden pohjalta on mahdollista toteuttaa erilaisia työssäoppimisjaksoja. Kansainvälistä työssäoppimisympäristöä voitaisiin kehittää kahdella tavalla: joko paikallisesti työssäoppimiskohteessa tai pitkäjänteisesti ja laajemmassa mittakaavassa erillisen projektin avulla. Keskeistä on, että kansainvälistä työssäoppimisympäristöä kehitetään tavoitteellisesti, suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti, yhteistyössä Oulun seudun ammattiopiston ja paikallisten toimijoiden kesken.

5.4.1 Opiskelijoiden näkemykset kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä

Osallistuneiden opiskelijoiden mielestä kysymys oppimisympäristön kehittämisestä osoittautui haasteelliseksi vastata. Opiskelijoiden mielestä kehittämisen tulee tapahtua hyvin konkreettisista lähtökohdista käsin. Keskeisimmiksi kehittämiskohteiksi nousee työssäoppimisjakson suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus sekä yhteistyö paikallisen puutarhaoppilaitoksen kanssa. Kulttuurierot ja niiden ymmärtäminen tuovat omat haasteensa työssäoppimisympäristön kehittämiselle. Vastaajat toivoisivat esimerkiksi

suomalaisten ja unkarilaisten opiskelijoiden yhteistä työssäoppimisjaksoa, jossa molemmilla osapuolilla olisi käytettävissään riittävän kielitaitoinen henkilö.

“Isommalla ryhmällä voisi olla joku molempia kieliä taitava henkilö, niin se olisi oppimisen kannalta antoisampaa molemmiin puolin”

“Selkeät suunnitelmat kannattaisi olla jo matkaan lähdettäessä”

“Pitäisin kuitenkin erittäin tärkeänä sitä, että paikallinen puutarha-alan oppilaitos olisi entistä enemmän mukana yhteistyössä”

5.4.2 Opettajien näkemykset kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä

Opettajat kokevat tärkeäksi etukäteen tapahtuvan suunnittelun. Heidän mielestään oleellista on tietää, millaisia töitä ja tehtäviä työssäoppimisjaksolla on tarkoitus toteuttaa. Toimiva kansainvälinen työssäoppimisympäristö olisi sellainen, jossa käytännön työ olisi helposti toteutettavissa. Keskeisiksi tekijöiksi nousevat yhteisen kielen löytäminen, riittävät työvälineet, sekä asiantunteva substanssiosaamisen hallitseva sekä opetussuunnitelman tunteva paikallinen ohjaaja. Kehittämishankkeen avulla työssäoppimisympäristöä olisi mahdollista kehittää suunnitelmallisesti ja pitkäkestoisesti. Yhtenä mahdollisuutena kehittää työssäoppimisympäristöä tulevaisuuden haasteita silmällä pitäen nähdään toiminnan laajentaminen ympärivuotiseksi.

”Pyrkisin tekemään toiminnasta ympärivuotista, niiltä osin kuin se olisi mahdollista”

”Mielestäni olisi tärkeää saada ympäristöön englantia hyvin puhuva henkilö, joka ymmärtää meidän opetussuunnitelmamme sisällön, sekä työssäoppimisen toimintamallin”

”Täytyy ennakkoon selvittää, mitä siellä on työnä tarjolla ja millaisilla työmenetelmillä toimitaan. Lisäksi ohjaukseen kannattaa kiinnittää huomiota. Löytyykö paikallista ohjaajaa?”

5.4.3 Unkarilaisten näkemykset kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä

Työssäoppimisympäristön kehittämiseltä odotetaan jatkuvuutta, laajenemista ja pitkän aikavälin suunnittelua. Laajenemisella tarkoitetaan työssäoppimisjaksojen laajentamista uusille osaamisaloille kuten catering-, logistiikka- ja rakennusala. Vastauksissa esitettiin, että yhteistyötä tulee kehittää paikallisen puutarhaoppilaitoksen, Dr. Entz Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskolán kanssa. Kehittämisen kannalta tärkeää olisi tietää toiminnan jatkuvuudesta. Suunnitelmallisuuden ja sitoutuneisuuden avulla helpotettaisiin unkarilaisten rahoittajien saamista. Työssäoppimisjaksojen tulisi olla nykyistä pidempiä. Tärkeänä kehittämisen tavoitteena nähdään keskieurooppalaisen työssäoppimiskeskuksen perustaminen.

“projektin täytyy jatkua ja yhteistyötä kehitetään ja laajennetaan eri aloille ...haave keskieurooppalaisesta työssäoppimisen keskuksesta”

“OSAO on olisi tärkeää päästä joka vuosi linnaan töihin jolloin toiminta olisi varmalla pohjalla ja olisi tärkeää tietää, että toiminta jatkuu”

5.5 Oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö

Kaikkien osallistujien mielestä oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö mahdollistaa tavoitteellisen ja suunnitelmallisen, monipuolisten opintojaksoon sisältyvien työtehtävien tekemisen asianmukaisilla välineillä asianmukaisissa olosuhteissa. Kulttuurieroista johtuva suunnitelmien muuttuminen vaikeuttaa suunnitelmallista ja tavoitteellista työskentelyä.

Vastaajat näkivät tärkeänä mahdollisuuden päästä paikallisten asiantuntijoiden ohjaukseen sekä työskentelemään paikallisten puutarha-alan ammattilaisten kanssa. Oppimista edistävässä kansainvälisessä työssäoppimisympäristössä toimii ja työskentelee samanaikaisesti paikallisia opiskelijoita, opettajia ja kunnan puutarha-alan työntekijöitä. Yhdessä työskentely mahdollistaa vertaisoppimisen. Vertaisoppimista vaikeuttaa puutteellinen kielitaito. Unkarissa englannin kielen opettaminen on ollut

käytännössä kiellettyä 1990-luvulle asti. Tästä syystä englannin kielen taito on Unkarissa erityisesti aikuisväestöllä heikolla tasolla. Suomalaisille englanninkieli on perinteisesti kansainvälisen kanssakäymisen kieli. Oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö mahdollistaa kielitaidon parantamisen kaikilla osapuolilla. Samalla opiskelijat joutuisivat pohtimaan muita vuorovaikutuskeinoja, mikäli kielitaito ei olisi alkuvaiheessa riittävä.

Opettajat ja opiskelijat näkevät oppimista edistävänä kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä paikan, joka mahdollistaa ammatillisten valmiuksien kehittämisen. Lisäksi halutaan tutustua paikalliseen kulttuuriin ja mahdollisuutta vuorovaikutukseen paikallisten toimijoiden kanssa. Työssäoppimisympäristön tulee olla infrastruktuuriltaan, tiloiltaan ja välineiltään sellainen, joka edistää oppimista opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

5.5.1 Opiskelijoiden näkemykset oppimista edistävästä kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä

Oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö muodostuu lähes samoista elementeistä kuin vastaava työssäoppimisympäristö Suomessa. Kansainvälinen työssäoppimisympäristö parantaa opiskelijan ammatillisia valmiuksia sekä taitoja ratkaista työssä eteen tulevia ongelmia luovasti. Lisäksi kansainvälinen työssäoppimisympäristö antaa valmiuksia ja rohkeutta kansainvälisiin tehtäviin. Opiskelijat toivovat oppimista edistävältä työssäoppimisympäristöltä monipuolisia ja haasteellisia työtehtäviä turvallisessa ympäristössä. Työn suunnitelmallisuus ja hyvä ohjeistus koetaan tärkeänä. Opiskelijoiden mielestä puutteelliset työvälineet, epäselvät aikataulut sekä epäselvä työnjako heikentävät oppimista ja opintojaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteiden merkitys oppimista ohjaavana tekijänä korostuu kansainvälisillä työssäoppimisjaksoilla. Perehtymällä ennalta jaksolle asetettuihin tavoitteisiin opiskelijoilla on mahdollisuus hyödyntää kansainvälistä työssäoppimisympäristöä

parhaalla mahdollisella tavalla. Ammatillisten valmiuksien lisäksi kansainvälinen työssäoppimisympäristö tarjoaa mahdollisuuden opetella paikallista kulttuuria. Parhaiten kulttuurin oppiminen tapahtuu aluksi ohjatusti yhteisellä vapaa-ajalla, joka antaa mahdollisuuden vuorovaikutukseen paikallisten ihmisten kanssa. Samalla se tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden laajentaa omaa maailmankuvaansa ja käsitystään toisenlaisesta kulttuurista ja ihmisistä. Kulttuurin oppiminen sisältää mm. mahdollisuuden tutustua paikalliseen ruokakulttuuriin ja tapoihin. Vieraaseen kulttuuriin perehtyminen lisää opiskelijoiden ymmärrystä muista kulttuureista tulevia ihmisiä kohtaan. Lisäksi osallistujat tutustuivat linnaan ja sen historiaan kulttuurihistoriallisena rakennuksena.

“Hyvä ympäristö on sellainen, jossa on riittävästi työtä. Sellainen, jossa saa tehdä monipuolisesti erilaisia työtehtäviä ja jossa on selkeät suunnitelmat/ohjeet mitä tehdään, ettei aikaa kuluisi turhaan odotteluun”

”Hyvässä kansainvälisessä työssäoppimisympäristössä työskennellään yhdessä eri kansallisuuksia edustavien ja eri maista lähtöisin olevien ihmisten kanssa.... opitaan työtä tehden, vaivihkaakin, eri kulttuureille tyypillisiä työskentely- ja ajattelutapoja, työkavereilta. Samoja tehtäviä kun voidaan tehdä eri tavoin, ja silti päätyä hyvään lopputulokseen. Vuorovaikutus työtä tehdessä on luonnollinen tapa oppia toisiltamme uutta, ja mahdollistaa tutustuminen ihmisten välillä. Tämä voi johtaa jopa pidempiaikaiseen yhteydenpitoon ja avata reittejä kansainväliseen ammatilliseen verkostoitumiseenkin”

“Sellainen jossa oppilas pääsee tutustumaan uuteen kulttuuriin, kieleen, ihmisiin ja pystyy työskennellessään hyödyntämään monipuolisesti, asioita joita on opiskellut... Paikallisten kanssa oli mukava työskennellä ja oli mielenkiintoista seurata toisenlaista työskentelykulttuuria”

5.5.2 Opettajien näkemykset oppimista edistävästä kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä

Tutkimukseen osallistuneiden opettajien mielestä oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö mahdollistaa monipuolisen työskentelyn ja osaamisen kehittämisen mm. substanssiosaamisen osalta. Lisäksi se parantaa opiskelijoiden ja opettajien vuorovaikutustaitoja. Opettajien mielestä oppimista edistävä kansainvälinen työssäoppimisympäristö mahdollistaa opetusmenetelmien kehittämisen, vertaisoppimisen, kielitaidon parantamisen, kulttuurin oppimisen, sekä yhteistyön paikallisten oppilaitosten kanssa. Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa tuo useita etuja opettajille: se auttaa heitä verkostoitumaan, vertaisoppimaan, yhdenmukaistamaan opetusmenetelmiä sekä kehittämään kansainvälistymistä omassa opetuksessaan. Opettajien vastauksissa nousivat esiin erilaiset työturvallisuuden näkemykset Suomessa ja Unkarissa. Työvälineiden laadun ja turvallisuuden osalta on parannettavaa, samoin työturvallisuuden noudattamisessa on puutteita. Linna ja kylä koetaan hyvänä ja turvallisena ympäristönä, eikä yhdessäkään vastauksessa mainittu puutteita ympäristön turvallisuuden suhteen. Opettajien mielestä kansainvälisyyden sisällyttäminen opetukseen kasvattaa opiskelijoiden motivaatiota hakeutua kansainvälisille työssäoppimisjaksoille.

“Täytyy ennakkoon selvittää mitä siellä on työnä tarjolla ja millaisilla työmenetelmillä toimitaan. Hyvin pienillä hankinnoilla pystytään toteuttamaan monia työvaiheita. Ei ole kuitenkaan hyvä, jos siellä joudutaan tekemään työ puutteellisilla työvälineillä, jotka eivät vastaa opetuksen tasoa”

“Työssäoppimisympäristössä toteutettavien tehtävien ja siihen sisältyvien töiden tuli olla ennalta hyvin suunniteltuja ja aikataulutettuja. Sinne on helppo mennä ja yhteydenpito toimii nopeasti. Hyvä kv-ympäristö on sellainen, jolla on jatkuvuutta ja jonka kehittämisessä voi olla molemmat osapuolet mukana”

”Mielestäni sen pitää substanssiosaamisen lisäksi tarjota myös muuta. Hyvän työympäristön lisäksi olisi hyvä tutustua myös paikalliseen opetukseen, kulttuuriin ja paikallisiin asioihin”

5.5.3 Unkarilaisten näkemykset oppimista edistävästä kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä

Unkarilaisten yhteistyökumppaneiden vastauksissa turvallisuus koettiin tärkeänä ja se nousi esiin useissa haastattelun kohdissa. Fyysisen ja psyykkisen turvallisuuden kokemukset mahdollistavat keskittymisen työssäoppimiseen. Vastaajien mielestä oppimista edistävän kansainvälisen työssäoppimisympäristön edellytyksiä ovat jatkuvuus, pitkäjänteisyys sekä sitoutuminen toiminnan kehittämiseen sekä yhteisiin tavoitteisiin. Oppimisympäristön tulee olla erilainen kuin kotimaassa, sillä siihen kuuluu oleellisena osana kulttuurien kohtaaminen ja paikallisten tapojen ymmärtäminen ja oppiminen. Paikallisen työssäoppimisen ohjaajan tulee tuntea opetussuunnitelma ja työssäoppimisen tavoitteet. Unkarilaiset yhteistyökumppanit näkevät oppimista edistävän kansainvälisen työssäoppimisympäristön yhteiskunnallisen merkityksen. Tällä tarkoitetaan positiivisia vaikutuksia paikalliseen yhteisöön.

“Vaikutus ollut suuri kylän kehitykselle ja muuttumiselle parempaan suuntaan. Yhteistyö on saanut aikaan positiivisia vaikutuksia kylässä ja kyläläisissä. Vaikutus ollut suuri myös paikalliselle koululle”

“Turvallisuus on tärkeää, koska ollaan vastuussa ihmisistä. Järjestelyt pitää tehdä hyvin ja opiskelijoilla pitää olla turvallinen tunne”

“Työssäoppimisen ohjaajan rooli korostuu, kun ollaan työssäoppimassa ulkomailla. Hänen täytyy tuntea opetussuunnitelma ja työssäoppimisen tavoitteet”

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Yksi tutkimuskysymyksistä oli selvittää, mitä yhteistyötahoja tarvittiin tutkimukseen osallistujien mielestä kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämiseen. Vastaajat hahmottivat yhteistyötahoja monisäikeisesti riippuen vastaajan asemasta ja tehtävästä. Keskeiset toimijat tiedettiin ja heidän merkityksensä toiminnan kannalta ymmärrettiin. Tärkeimmiksi yhteistyötahoiksi nimettiin kansainvälisen työssäoppimisjakson toteuttamiseen suoraan osallistuvat tahot. Näitä tahoja olivat Oulun seudun ammattiopisto, opiskelijat, opettajat ja unkarilaiset yhteistyökumppanit. Myös Iszkaszentgyörgyn kunta ja kunnan eri toimielimet koettiin tärkeiksi. Vastaajilla oli vähiten tietoa eri rahoitusmahdollisuuksista. Kehittämiskohteenä on Oulun seudun ammattiopistossa kansainvälisyysvastaavien ja opettajien roolien selkiyttäminen kansainvälisen työssäoppimisen osalta. Lisäksi tulee lisätä tiedottamista mukana oleville tahoille tarjolla olevista rahoitusmahdollisuuksista kansainväliseen yhteistyöhön liittyen. Yhteistyötä tulee laajentaa koskemaan eri aloja ja oppilaitoksia. Uusia yhteistyötahoja tulee hakea rohkeasti kansainvälisesti jo olemassa olevilta yhteistyöalueilta. Kansainvälisen yhteistyön lisääminen edellyttää aktiivista toimijuutta eri osapuolilta.

Tutkimuksessa selvitettiin, millainen kansainvälinen työssäoppimisympäristö edistää oppimista. Tämän kysymyksen avulla haluttiin selvittää sitä, millä tavalla nykyistä työssäoppimisympäristöä tuli kehittää, jotta se parantaa osallistujien oppimistuloksia. Vastausten perusteella osallistujat kokivat linnan oppimista edistävänä työssäoppimisympäristönä. Työssäoppimisympäristön tulee tarjota riittävän haasteellisia ja monipuolisia työtehtäviä. Sen tulee lisätä osallistujien ammatillisia valmiuksia kansainväliset työtehtävät huomioiden. Kansainvälisen työssäoppimisympäristön tulee tarjota mahdollisuus oppia hyvän suunnittelun pohjalta työn tekemistä vieraassa kulttuurissa yhteistyössä paikallisten ihmisten kanssa. Erilaisten toimintatapojen hyväksyminen ohjaa osallistujia avartamaan omaa maailmankuvaansa ja näkemyksiään työskentelytavoistaan. Työvälineiden, suojavaatteiden ja- varusteiden puutteellisuus Unkarissa herättivät opiskelijat arvostamaan olosuhteita ja työvälineitä kotimaassa ja omassa oppilaitoksessa. Erilaiset näkökulmat, toimintatavat ja työvälineet opettivat

tutkimukseen osallistujille, että hyvään lopputulokseen oli mahdollista päästä puutteista huolimatta.

Kehitettävänä asioina nykyisen toimintamallin parantamiseksi esiin nousivat suunnitelmallisuuden lisääminen, yhteistyön syventäminen ja laajentaminen unkarilaisten yhteistyötahojen kanssa. Seuraavia työssäoppimisjaksoja varten opiskelijat tulee perehdyttää paremmin tulevan työssäoppimisjakson työtehtäviin huomioiden paikalliselle kulttuurille ominaiset toimintatavat. Suunnitteluvaiheessa mukana tulee olla opettajien ja opiskelijoiden lisäksi unkarilaiset yhteistyötahot. Kansainvälisyysvastaavan tehtävänä suunnitteluvaiheessa on olla mukana koulutuksenjärjestäjän edustajana ja kertoa toiminnan puitteista.

Työn keskeinen tavoite oli selvittää opiskelijoiden, opettajien sekä unkarilaisten yhteistyötahojen kokemuksia työssäoppimisesta Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan kansainvälisessä työssäoppimisympäristössä (kuvio 7). Kansainvälisen työssäoppimisjakson keskeisempiä sisältöalueita olivat oman alan töiden, työmenetelmien ja -prosessien oppiminen turvallisessa ympäristössä, oppia ymmärtämään erilaisten kulttuurien toimintatapoja ja työskentelymenetelmiä sekä kulttuurien välisiä eroja yleensä.

Kyselyn vastauksien perusteella opiskelijat halusivat enemmän yhteistyötä alueen asukkaiden kanssa ja lisäksi he halusivat työskennellä yhdessä kunnan työntekijöiden sekä alueen puutarha-alan opiskelijoiden kanssa. Vastaajat kokivat linnan ja sen ympäristön ainutlaatuisena, positiivisena ja kannustavana työssäoppimisympäristönä. Työssäoppimisympäristö laajensi osallistujien maailmankuvaa ja auttoi ymmärtämään vierasta kulttuuria ja heidän työskentelytapojaan. Tutkimukseen osallistuneet kokivat substanssiosaamisensa parantuneen jakson aikana.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että kansainvälisellä työssäoppimisjaksolla olleet saivat paremmat valmiudet työskennellä ulkomaalaistaustaisten henkilöiden kanssa kuin sellaiset opiskelijat, joilla ei ole vastaavaa kokemusta. Kiinnostus ja ymmärrys toisia kulttuureita kohtaan kasvoi selvästi jakson aikana. Kansainvälinen

työssäoppimisympäristö auttoi osallistujia verkostoitumaan kansainvälisesti. Se myös lisäsi osallistujien itsetuottamusta omiin kykyihinsä.

Unkarilaisten näkemykset erosivat opiskelijoiden ja opettajien näkemyksistä vastausten laaja-alaisuuden suhteen. Opiskelijat ja opettajat näkivät kehittämisen käytännön toimien kautta. Opiskelijat odottivat ennen työssäoppimisjaksoa tehtyjä valmiita tarkkoja suunnitelmia, joiden mukaisesti työ etenee jaksolle astettujen tavoitteiden mukaisesti. Suunnitelmissa tulee huomioida työn tekemiseen vaikuttavat tekijät, kuten tarvittavat työvälineet ja niiden käyttöön saaminen sovitun aikataulun mukaisesti. Unkarilaiset ymmärsivät kehittämisen tarkoittavan laaja-alaista, pitkän aikavälin tavoitteellista suunnittelua ja toteuttamista, johon kaikki osapuolet ovat sitoutuneet vuosiksi eteenpäin. Unkarilaiset näkivät kehittämisessä keskeisenä toiminnan laajentamisen puutarha-alan lisäksi koulutuksen muillekin aloille, kuten hotelli- ja ravintola-ala, restaurointi ja rakentaminen, logistiikka sekä turvallisuusala. Opettajien vastauksista esille nousivat käytännön työstä lähtevät kehittämistarpeet. Kehittämiskohteina olivat opettajien näkökulmasta puutteet työturvallisuudessa, kuten työvälineissä, suojavaatteissa ja työsuojeluohjeiden noudattamisessa. Lisäksi opettajat toivoivat toiminnan kehittämistä ympärivuotiseksi.

Kulttuuriset erot suunnitelmallisuuden ja pitkäjänteisyyden suhteen sekä nopeasti muuttuvat hallinnon järjestelyt tarkoittivat sitä, että Unkarissa linnan toiminnasta ja kehittämisestä vastaavat tahot voivat yllättäen vaihtua. Esimerkiksi Corvinus- yliopiston rooli yhteistyön suunnittelussa ja toteutuksessa oli yhteistyön alkuvaiheessa merkittävä. Suunnitelmat tehtävistä töistä sovittiin etukäteen heidän kanssaan. Tällä hetkellä, tammikuussa 2017, linna ja sen puistoalueet kuuluvat kiinteistöorganisaatio Budavári Kft:n hallintaan ja yliopiston rooli on vähäinen (Kupsus, 8.12.2016 haastattelu.) Muutos tarkoittaa sitä, että toteuttajilla on jatkossa vapaus suunnitella ja toteuttaa kunnostustöitä. Kansalliset toimijat ja heidän päälinjauksensa tulee huomioida jatkossakin. Toiminnan kehittämisen lähtökohtana tulee olla pyrkimys jatkuvaan hyvään yhteistyöhön, jota ohjaa yhteinen päämäärä kansainvälisen ympärivuotisen työssäoppimiskeskuksen rakentamisesta.

Turvallisuus

Henkilökohtaiset
kokemukset

Suunnitelmallisuus ja
tavoitteellisuus

Osallistujien
kokemuksia Amadé-
Bajzáth-Pappenheimin
linnasta

Vuorovaikutus

Ammattitaidon
kehittäminen

KUVIO 7. Osallistujien kokemuksia Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnasta (Ylisuutari, 2014).

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tutkimus oli tarpeellinen toteuttaa. Tutkimustulosten avulla saatiin systemaattista, syvällistä tietoa Amáde-Bajzáth-Pappenheimin linnasta kansainvälisenä työssäoppimisympäristönä puutarhatalouden opiskelijoiden ja opettajien sekä unkarilaisten yhteistyökumppaneiden näkökulmasta tarkasteluna. Osallistujat kokivat Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan oppimista edistäväksi työssäoppimisympäristöksi. Tutkimustulokset antoivat uutta tietoa linnan kehittämistarpeista sekä kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämisestä. Tutkimustuloksia on mahdollista hyödyntää opetuksen kehittämisessä ja kansainvälisten työssäoppimisjaksojen suunnittelussa.

7 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön aihe valikoitui tekijän henkilökohtaisten kokemusten ja kansainvälisessä työssäoppimisympäristössä esiin nousseiden haasteiden pohjalta. Unkariin tapahtuvan yhteistyön johdosta aiheen valinta täsmentyi kesän 2016 aikana, jolloin kävi ilmi, että tässä vaiheessa oli hyvä perusteellisemmin ja systemaattisemmin selvittää linnassa työssäoppimisjaksolla olleiden opiskelijoiden ja opettajien kokemuksia kansainvälisestä työssäoppimisympäristöstä ja sen kehittämisestä. Lisäksi nähtiin tarpeelliseksi kuulla keskeisten unkarilaisten yhteistyökumppaneiden, tässä tapauksessa kunnan pormestarin ja linnan vuokralaisen näkemyksiä kyseisestä aiheesta.

Tutkimusmenetelmäksi valittiin laadullinen tutkimus, koska sen avulla oli mahdollista saada selville osallistujien kokemuksia ja näkemyksiä tutkimuskohteena olevasta ilmiöstä. Tutkimusaikatauluksi täsmentyi syksyn 2016 ja kevään 2017 välinen aika. Suhteellisen nopean aikataulun taustalla oli se, että tutkimustuloksia oli tarkoitus hyödyntää jo kevään 2017 aikana. Tutkimusmetodin valinta tuotti aluksi haasteita. Tällöin pohdittiin haastattelun ja kyselylomakkeen välisiä eroja.

Tutkimuskohteen valinnan taustalla on joko teoreettinen tai käytännöllinen intressi. Tutkimuksessa osallistujien valintakriteerit tulee määritellä ennalta (Saarela-Kinnunen & Eskola 2015, 182–183). Tutkimukseen osallistujat valittiin käytännöllisen intressin perusteella. Jokaisella osallistujalla oli henkilökohtainen kokemus Amadè-Bajzàth-Pappenheimin linnasta työssäoppimisympäristönä tai työelämäjakson kohteena. Tutkimuksen tekijä tiedosti oman kaksoisroolinsa opiskelijoiden ohjaavana opettajana, opettajien kollegana ja tutkimuksen toteuttajana. Tämän vuoksi päädyttiin valitsemaan kyselylomake suomalaisille osallistujille. Unkarilaiset osallistujat haastateltiin englanninkielellä, koska haluttiin varmistaa, että he molemmat ymmärsivät kysymyksen samalla tavalla. Tarvittaessa toinen haastatteluun osallistuneista toimi tulkkina, sillä hän on suomalaissyntyinen ja on asunut Unkarissa vuodesta 1999.

Silvermanin (2000, 826-828) mukaan kirjoitetusta tekstistä tapahtuvan sisällönanalyysin tekemisessä luotettavuuden kannalta haastavinta on se, kuinka tutkija pystyy löytämään aineistosta kaiken tutkimusongelmien kannalta olennaisen tiedon tulkitsematta sitä liikaa. Luotettavuuden parantamiseksi Silvermann (2000) suosittelee lukemaan aineistoa useampaan kertaan kriittisesti, tekemään aineistoon muistiinpanoja ja laatimaan myös luokittelun useampaan kertaan. Tässä tutkimuksessa vastauksia luettiin prosessimaisesti siten, että ensimmäisellä kerralla vastaukset luettiin läpi tarkemmin syventymättä. Toisella lukukerralla ryhdyttiin etsimään vastauksia tutkittavana olleeseen ilmiöön. Kolmannella kerralla vastauksista poimittiin keskeisiä asioita. Lukukertojen myötä tietoja yhdisteltiin ja niistä saatiin muodostettua alaluokkia, yläluokkia ja lopuksi yhdistäviä luokkia (liite 4). Tulosten analyysiin palattiin useampaan kertaan tutkimusprosessin aikana ja sitä peilattiin tutkimuskysymyksiin. Tällä tavoin toimimalla haluttiin lisätä tutkimuksen luotettavuutta.

Laadullisen tutkimuksen tulosten luotettavuuden kannalta keskeistä on kuvata tutkimusprosessi kokonaisuudessaan mahdollisimman tarkasti, jolloin tutkimus on mahdollista tarvittaessa toistaa, tai siirtää toiseen ympäristöön. (Silverman 2000, 826-828). Tutkimuksen tutkimusprosessi on kuvattu otsikossa 4 ”Tutkimuksen toteuttaminen” ja kuviossa 5. Tutkimuksen luotettavuuden lisäämiseksi tutkimusaikataulu on liitteenä (liite 3). Haluttaessa tutkimusaikataulu ja -toteutus on mahdollista tarkistaa tutkimukseen osallistuneilta henkilöiltä.

Tutkimuskohteena ei ollut ns. arkaluonteinen aihe, koska tutkimuskohteena olivat opiskelijoiden työssäoppimiseen ja opettajien työelämäjaksoihin liittyvät kokemukset. Tutkimuksen eettisyys huomioitiin korostamalla kyselylomakkeiden liitteenä lähetettävässä saatekirjeessä tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuutta. Tutkimukseen pyydetyille annettiin opinnäytetyöntekijän yhteystiedot yhteydenottoja varten. Mikäli tutkimukseen valittu henkilö jätti jostain syystä vastaamatta kyselyyn, lähetettiin hänelle kerran muistutussähköposti. Tämän jälkeen tutkimukseen valittuun ei enää otettu yhteyttä, jotta hänelle ei tullut tunnetta, ettei hän voisi kieltäytyä vastaamasta kyselylomakkeeseen.

Julkisuudessa käydään tällä hetkellä keskustelua koulutusviennin tehostamisesta. Oulun seudun ammattiopistossa on vireillä hanke koulutusviennin edistämiseksi. Globalisaation myötä tulevaisuuden puutarha-alan ammattilaisilla tulee olla nykyistä paremmat valmiudet toimia kansainvälisissä toimintaympäristöissä. Erilaisten kulttuurien ymmärtäminen kansainvälisessä työssäoppimisessa on tärkeää kokonaisuuden kannalta. Kohdemaan kulttuurin ymmärtäminen auttaa opiskelijaa ja opettajaa ymmärtämään erilaisia työskentelytapoja ja -menetelmiä ja sen myötä laajentamaan omia toimintatapojaan. Tämän ansiosta opiskelijan ja opettajan ammatillinen osaaminen vahvistuu monella tapaa. Mitä enemmän opiskelijalla ja opettajalla on kokemuksia toisenlaisista kulttuureista, sitä paremmat valmiudet heillä on toimia jatkossa yhteistyössä erilaisen kulttuuritaustan omaavien henkilöiden kanssa.

Ammatillinen koulutus elää tällä hetkellä kenties kautta aikojen suurinta murrosvaihetta. Ammatillisen koulutuksen reformi siirtää koulutuksen painopistealueen työelämään. Teoriaopetus oppilaitoksissa tulee vähenemään merkittävästi nykyisestä. Tämä tarkoittaa sitä, että jo kotimaassa työssäoppimispaikoilta vaaditaan yhä enemmän ohjaamisen ja opettamisen taitoja ja valmiuksia kohdata erilaisia oppijoita. Reformin vaikutukset ulottuvat näin ollen myös kansainvälisiin työssäoppimisjaksoihin. Ulkomaisilta työssäoppimispaikoilta ja työpaikkaohjaajilta vaaditaan vahvan substanssiosaamisen lisäksi hyvää kielitaitoa ja opetussuunnitelman tuntemista, jotta opiskelijalla on mahdollisuus saavuttaa tutkinnonosien tavoitteet. Jatkossa joudutaan ehkä jopa järjestämään yhteisiä koulutustilaisuuksia, joissa perehdytetään ja koulutetaan kansainvälisten työssäoppimispaikkojen ohjaajia.

Kansainvälisen työssäoppimiskeskuksen kehittämisen haasteeksi nousee yhteiseen kieleen liittyvät haasteet sekä kulttuuriset erot suunnitelmallisuuden ja pitkäjänteisyyden suhteen. Kielitaitoon liittyvä haaste johtuu Unkarin lähihistoriasta, jolloin koulussa englannin kielen opettaminen oli kiellettyä. Tästä johtuen harva keski-ikäinen osaa englantia. Useat heistä osaavat puhua hyvin saksaa. Unkarilaiset nuoret sen sijaan ovat saaneet koulussa englannin opetusta ja heidän kanssaan kommunikointi on mahdollista englannin kielellä. Jatkossa yhtenä yhteisenä tutkinnon osana voitaisiin järjestää yhteinen englannin kielen opetusjakso linnassa.

Amáde-Bajzáth-Pappenheimin linnassa ympäristöineen on valmiudet kehittyä monialaiseksi kansainväliseksi työssäoppimisympäristöksi. Työtä tämän kehityksen eteen on tehty jo vuodesta 2013 lähtien. Ratkaisevan tärkeässä roolissa on unkarilaisten aito halu ja innostus sitoutua yhteistyöhön ja toiminnan kehittämiseen pitkäjännitteisesti. Kylän pormestari ja kyläläiset ovat voimakkaasti sitoutuneet kansainvälisyyteen ja tehtävään yhteistyöhön. Tämä ilmenee käytännössä avoimena, ystävällisenä, auttamishaluisena suhtautumisena suomalaisiin opettajiin ja opiskelijoihin. Myös EU-suurlähettiläs Jari Vilénin tuki yhteistyölle on merkittävä. Linnan keskeinen maantieteellinen sijainti ja sujuvat kulkuyhteydet puoltavat sen kehittämistä kansainväliseksi monialaiseksi työssäoppimisympäristöksi.

Unkarilaisten taloudelliset resurssit asettavat reunaehdot heidän opiskelijoidensa kansainvälisten työssäoppimisjaksojen toteuttamiselle sekä opettajien työelämäjaksoille. Suunnitelmissa on, että kansainvälistä yhteistyötä toteutetaan siten, että suomalainen ja unkarilainen opettaja opettavat yhdessä suomalaisia ja unkarilaisia opiskelijoita Unkarissa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että esimerkiksi tämän opinnäytetyön tekijä menee opettamaan unkarilaisia puutarhatalouden opiskelijoita toukokuussa 2017. Lisäksi suunnitelmissa on laajentaa kokeilua koskemaan perusopetuksen opettajia. Kyseinen kokeilu toteutuu mahdollisesti jo vuonna 2017. Tällöin suomalainen perusopetuksen opettaja matkustaa Unkariin viemään pedagogista osaamista paikallisille perusopetuksen opettajille. Opettajien välisen yhteistyön avulla lisätään hankkeen tunnettuutta molemmissa maissa. Tällä tavoin luodaan pohjaa yhteistyön laajentamiselle ja linnan käytön tehostamiselle. Toiminnan saaman myönteisen julkisuuden ansiosta voidaan olettaa, että rahoittajat kiinnostuvat toteutuneesta yhteistyöstä ja näkevät sen laaja-alaisuuden ja mahdollisuudet molempia osapuolia hyödyntävänä toimintana.

Ilmastonmuutos muuttaa Suomen ilmastoa lähitulevaisuudessa ennusteiden mukaan merkittävästi. Ilmaston lämpeneminen ja kasvukauden piteneminen yhdessä lämpösumman kasvun kanssa muuttaa kasvillisuutta ja mahdollistaa uusien kasvilajien kasvattamisen Suomessa. Tämän vuoksi on tärkeää, että opiskelijat saavat mahdollisuuden työskennellä erilaisissa, runsaamman ja monipuolisemman kasvillisuuden mahdollistavissa ilmasto-olosuhteissa. Unkarissa suoritettava

työssäoppimisjakso auttoi opiskelijoita ja opettajia tutustumaan suomalaisille uusien viljelykasvien tuottamiseen. Lisäksi he oppivat tuntemaan uusia kasvilajeja.

Linnan useiden hehtaarien kokoinen puistometsä sekä linnan varsinainen puistoalue tarjoavat tulevaisuudessa puutarhatalouden opiskelijoille kunnostamiseen ja ylläpitoon liittyviä töitä arviolta 8–10 vuoden ajalle. Linnan käyttöä matkailukohteena tullaan suunnitelmien mukaan lisäämään, joten myös puutarhatuotannon opiskelijoiden työ linnan puistossa tulee lisääntymään ja monipuolistumaan. Lisäksi linnaa ympäristöineen on mahdollista hyödyntää eri alojen, kuten catering -alan opiskelijoiden työssäoppimispaikkana. Jatkotutkimushaasteena on selvittää, miten linnasta on mahdollista rakentaa monialainen, kansainvälinen työssäoppimisen keskus. Lisäksi tulee kartoittaa esimerkiksi perusopetuksen mahdollisuus osallistua linnan käyttöön leirikoulujen kautta.

LÄHTEET

Airportdesk. 2017. Budapestin Ferihegyn lentokenttä. Viitattu 29.3.2017. <https://www.airportdesk.fi/eurooppa/unkari/budapest/budapestin-ferihegyn-lentokentta>.

Bottino, R.M. 2001. Advanced Learning Environments: Changed Views and Future Perspectives. Teoksessa Ortega, M. & Bravo, J (toim.) Computers and Education. Kluwer Academic Publishers: Netherlands. 11-27.

Bunting, A. 2005. Secondary schooling purposes anddesing. PEB Exchange. The Journal of the OECD Programme on Educational Building 2 (55), 23-26.

Crabtree, B.F & Miller, W.L. 2000. Using Codes and Code Manuals: A Template Organizing Style of Interpretation. Teoksessa Doing Qualitative Research. Second Edition. Sage Publications Inc: California.

Distancefromto. 2017. Viitattu 29.3.2017 <http://www.distance.to/Iszkaszentgyörgy>.

Euroopan komissio. 2016. Komission tiedonanto. Eurooppa 2020. Strategia älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia. Bryssel 3.3.2010. Viitattu 3.12.2016 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:FI:PDF>.

Frisk, T. Opetushallitus.2010. Oppimisympäristöjä avartamassa - oivalluksia, ideoita ja esimerkkejä oppimisympäristöiksi ammatillisessa koulutuksessa. Oppaat ja käsikirjat 2010:1.

Gáll, A. 2016. Pormestari, Iszkaszentgyörgyn kunta. Haastattelu 8.12.2016. Tekijän hallussa.

Google Maps. 2017. Amadè-Bajzáth-Pappenheimin linnan sijainti Unkarissa. Viitattu 25.3.2017 (<https://www.google.fi/maps/place/Amad%C3%A9-Bajz%C3%A1th-Pappeheim+Kast%C3%A9ly/@47.1319016,18.2147641,10.08z/data=!4m5!3m4!1s0x4769f57d2c57c005:0x9b989137e20abef6!8m2!3d47.2396616!4d18.2926655>).

Haho, P., Laine, P. & Eriksson, E. 2013. TehoPro-yhteisöllistä oppimisympäristöjen kehittämistä. Artikkelissa Skog I. (toim.) Oivaltavat oppimisympäristöt. Oppimista innostavassa vuorovaikutuksessa. Julkaisija Metropolia Ammattikorkeakoulu, Oiva strateginen tiimi: Metropolian digipaino 2013. 13.

Heppel, S., Chapman, C., Millwood, R., Constable, M. & Furness, J. 2004. Building learning futures. A reach at Ultralab within the CABE/RIBA "Building FuturesW programme. Viitattu 8.12.2016 http://rubble.heppel.net/places/media/final_report.pdf.

Hirsikorpi, S. & Karvonen J. 2013. Amadé-Bajzath-Pappenheimin linnan piha- ja puistoalueiden alustava kunnostustyösuunnitelma.

Iszcaszéntgyörgyn kunta. 2017. Viitattu 25.3.2017. <http://iszcaszentyorgy.hu/telepules/a-telepules-elhelyezkedese/>.

Iszcaszéntgyörgyn kunta. 2009. Viitattu 29.3.2017. <http://iszcaszentyorgy.hu/telepules/statisztikai-adatok/>.

Jauhola, L. & Virtanen, T. 2012. Selvitys ammatillisen aikuiskoulutuksen kansainvälistymisen nykytilasta 2011. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2012:6. Viitattu 3.12.2016. http://www.oph.fi/download/140563_Selvitys_ammattillisen_aikuiskoulutuksen_kansainvalistymisen_nykytilasta_2011.pdf.

Jyväskylän yliopisto. 2010. Tutkimuksen toteuttaminen -Jyväskylän yliopiston Koppa. Viitattu 2.1.2017. <https://koppa.jyu.fi> > menetelmäpolkuja humanisteille > tutkimusprosessi.

Kananen, J. 2008. Kvali. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytäntö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Liiketalous: Jyväskylän yliopistopaino.

Koramo, M. (toim.) 2012b. Kansainvälistymisen kehittäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa. Koonti Opetushallituksen valtionavustusrahoituksella tuetuista ammattikoulutuksen kansainvälistymishankkeista. Opetushallitus 2012. Raportit ja selvityksen 2012:3.

Koramo, M. (toim.). 2012a. Ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöjä kehittämässä. Kansallisia kehittämislinjauksia ja kuvauksia Opetushallituksen valtionavustuksilla tuetuista oppimisympäristöjen kehittämishankkeista 2008-2010. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2012:8.

Kupsus, A. 2016. Linnan vuokralainen. Sähköposti, 1.11.2016. Amadé-Bajzáth-Pappenheimin linnan vaiheet. Tekijän hallussa.

Kupsus, A. 2016. Linnan vuokralainen. Haastattelu 8.12.2016. Tekijän hallussa.

Kuuskorpi, M. 2012. Tulevaisuuden fyysinen oppimisympäristö. Käyttäjälähtöinen muunneltava ja joustava opetustila. Turun yliopisto. University of Turku: Turku.

Laine, T. 2001. Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma. Teoksessa Aaltola J. (toim.) & Valli, R. Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. PS-kustannus. Gummerus kirjapaino: Jyväskylä.

Manninen, J., Burman, A., Koivunen, A., Kuittinen, E., Luukannel, S., Passi, S. & Särkkä, H. 2007. Oppimista tukevat ympäristöt. Johdatus oppimisympäristöajatteluun. Helsinki: Opetushallitus.

Nuikkinen, K. 2005. Terveellinen ja turvallinen koulurakennus. Helsinki: Opetushallitus.

Opetushallitus. 2016. Ammatillisen koulutuksen reformi. Viitattu 8.1.2017. http://www.oph.fi/kehittamishankkeet/ammattillisen_koulutuksen_reformi.

Opetushallitus. 2010. Vahvuutena kansainvälisyys – kansainvälisen toiminnan strateginen suunnittelu ammatillisessa koulutuksessa 2010. Viitattu 3.12.2016.
[http://www.oph.fi/download/127195_Vahvuutena_kansainvalisyys -
_Kansainvalisen_toiminnan_strateginen_suunnittelu_ammattillisessa_koulutuksessa.pdf](http://www.oph.fi/download/127195_Vahvuutena_kansainvalisyys_-_Kansainvalisen_toiminnan_strateginen_suunnittelu_ammattillisessa_koulutuksessa.pdf).

Opetushallitus. 2017. Erasmus + hakuprosessi 2017. Viitattu 9.1.2017.
<http://www.cimo.fi/ohjelmat/erasmusplus/hakuprosessi>.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012. Koulutus ja tutkimus vuosina 2011–2016. Kehittämissuunnitelma. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:1.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016. Ammatillisen koulutuksen reformi - Toimintasuunnitelma strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi. Viitattu 20.10.2016 <http://minedu.fi/amisreformi>.

Oulun seudun ammattiopisto. 2016. Kansainvälisyys. Viitattu 16.10.2016.
<http://www.osao.fi/hakutulokset.html?q=Kansainv%C3%A4lisyyys>.

Oulun seudun ammattiopisto. 2016. Työssäoppiminen. Viitattu 16.10.2016.
[http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/amatilliset_perustutkinnot/t
yossaoppiminen](http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/amatilliset_perustutkinnot/tyossaoppiminen).

Saarela-Kinnunen, M. & Eskola, J. 2015. Tapaus ja tutkimus = tapaustutkimus? Teoksessa Valli, R. & Aaltola, J. Ikkunoita tutkimusmetodeihin: 1, Metodien valinta ja aineistonkeruu. Virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. PS-kustannus: Juva.182-183.

Silvermann, D. 2000. Analyzing talk and text. Teoksessa Denzin N.K & Lincoln Y.S. Handbook of Qualitative Research. Sage Publication, Inc.: California. 821-834.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi: Helsinki.

Unkarin valtion matkailutoimisto 2012-2016. Viitattu 29.3.2017.
<http://fi.gotohungary.com>.

Valli, R. 2015. Paperinen kyselylomake. Teoksessa Valli, R & Aaltola, J. 2015. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineiston keruu: Virikkeitä aloittelevalla tutkijalle. PS-kustannus: Juva.

Vastamäki, J. 2015. Kyselylomaketutkimus: tutkimusasetelman ja mittareiden valinta. Teoksessa Valli, R & Aaltola, J. 2015. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineiston keruu: Virikkeitä aloittelevalla tutkijalle. PS-kustannus: Juva.

Vilén, J. 2012. Suomen lähetystö Iszkászéntgyörgyssä. Teoksessa V. Barcza & D. Peregi (toim.) Eurooppalaisia kohtaamisia – Iszkászéntgyörgyn linnan historia – Amadén, Bajzáthin ja Pappenheimin suvusta Suomi - museoon. Nyomdai és kötészetimunkák. Alföldi Nyomda Zrt.: Debrecen.

Vilkka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Kustannusosakeyhtiö Tammi: Helsinki.

Virta, J. 2006. Fenomenologia laadullisen tutkimuksen lähtökohtana. Teoksessa Metsämuuronen, J. (toim.). Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Gummerus kirjapaino Oy: Jyväskylä.

Walker, K. Kansainvälisyysvastaava, Oulun seudun ammattiopisto. 2016. Haastattelu. Kansainvälisyys Oulun Seudun Ammattiopistossa. 30.9.2016. Tekijän hallussa.

KYSELYTUTKIMUKSEN RUNKO OPISKELIJOILLE JA OPETTAJILLE

Taustatiedot:

Osallistujan rooli: opiskelija (n=6)
                                 opettaja (n=3)
                                 linnan vuokralainen (n=1)
                                 kylän pormestari (n=1)

Kyselytutkimuksen runko

1. Millaisia kokemuksia sinulla on tästä kyseisestä työssäoppimisympäristöstä? Mikä jäi parhaimpana asiana mieleen? Minkä/mitkä asiat koit työssäoppimisjaksolla haastavina? Vastasiko työssäoppimisjakso odotuksiasi? Jos ei, niin miksei?
2. Millä tavoin pääsit vaikuttamaan työssäoppimisjakson suunnitteluun ja matkajärjestelyiden toteuttamiseen?
3. Miten koit yhteistyön paikallisen puutarha-alan oppilaitoksen opettajan ja opiskelijoiden kanssa?
4. Millainen on mielestäsi hyvä kansainvälinen työssäoppimisympäristö?
5. Millainen merkitys sinulle on ollut kansainvälisellä työssäoppimisella? Miten se erosi Suomessa suoritetusta työssäoppimisjaksosta?
6. Mitä yhteistyötahoja tarvitaan mielestäsi kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämiseksi?
7. Miten kehittäisit kyseistä työssäoppimisympäristöä? Millaisena näet sen tulevaisuuden?

LIITE 2

Lähetekirje tutkimukseen osallistuville

Hei!

Teen opinnäytetyötäni luonnonvara-alan ammattikorkeakouluun (YAMK, Master-tutkinto). Aiheenani on kansainvälinen työssäoppiminen. Toteutan tutkimukseni lähettämällä sähköpostikyselyn yhteensä seitsemälle opettajalle ja opiskelijalle, jotka ovat olleet työssä oppimassa tai ohjaavina opettajina Unkarissa, Amade-Bajzath-Pappenheimin linnassa kolmen viime vuoden aikana. Lisäksi tutkimukseen osallistuu kaksi henkilöä Unkarista. Tutkimukseen osallistujien henkilöllisyys jää vain minun tietooni. Hävitän kyselyn vastaukset analysoinnin jälkeen.

Tutkimustuloksia tullaan hyödyntämään kansainvälisten työssäoppimisjaksojen ja työssäoppimisympäristöjen kehittämisessä, joten osallistumisesi tutkimukseen on ensiarvoisen tärkeää.

Mikäli Sinulla on kysyttävää kyselytutkimukseen liittyen, otathan minuun yhteyttä!

Yhteistyöterveisin

Juha Karvonen

juha.karvonen@osao.fi

p. 050 5810182

Voit vastata seuraaviin kysymyksiin suoraan kysymysten perään tai laatia erillisen vastauslomakkeen. Vastauksissasi on tärkeintä henkilökohtaiset kokemuksesi ja näkemyksesi työssäoppimisjaksolta Amadé-Bajzàth-Pappenheimin linnasta. Kiitos osallistumisestasi!

1. Millaisia kokemuksia sinulla on tästä kyseisestä työssäoppimisympäristöstä? Mikä jäi parhaimpana asiana mieleen? Minkä/mitkä asiat koit työssäoppimisjaksolla haastavina? Vastasiko työssäoppimisjakso odotuksiasi? Jos ei, niin miksei?
2. Millä tavoin pääsit vaikuttamaan työssäoppimisjakson suunnitteluun ja matkajärjestelyiden toteuttamiseen?
3. Miten koit yhteistyön paikallisen puutarha-alan oppilaitoksen opettajan ja opiskelijoiden kanssa?
4. Millainen on mielestäsi hyvä kansainvälinen työssäoppimisympäristö?
5. Millainen merkitys sinulle on ollut kansainvälisellä työssäoppimisella? Miten se erosi Suomessa suoritetusta työssäoppimisjaksosta?
6. Mitä yhteistyötahoja tarvitaan mielestäsi kansainvälisen työssäoppimisympäristön kehittämiseksi?
7. Miten kehittäisit kyseistä työssäoppimisympäristöä? Millaisena näet sen tulevaisuuden?

TUTKIMUSAIKATAULU

Vuosi 2016

Elokuu	tutkimusmenetelmään perehtyminen käsitteet, käsitteiden määrittely yhteys ohjaavaan opettajaan: tutkimusaiheen esittely
Syyskuu	tutkimusongelman täsmentäminen tutkimusmenetelmän valinta, tieteenfilosofiset lähtökohdat kyselylomakkeen laatiminen ja esitestaus - esitestaus 26.9.2016 kyselylomakkeiden lähettäminen tutkittaville - kyselyt lähetettiin 29.9.2016 OSAO:n kansainvälisyysvastaavan haastattelu - keskustelu Pirilässä, joka nauhoitettiin. 30.9.2016
Lokakuu	lisäkyselyt tutkittaville 5.10., 26.10., 30.10. kahdelle henkilölle aineistoon perehtyminen ja analysointi alkaa
Marraskuu	sisällönanalyysi
Joulukuu	unkarilaisten haastattelu 8.12. Kempeleessä sisällönanalyysi

Vuosi 2017

Tammikuu	sisällönanalyysi tulosten tulkinta pohdinta teoreettisen viitekehyksen täydentäminen raportointi
Helmikuu	raportointi
Maaliskuu	raportointi

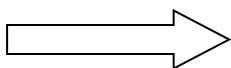

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Yhdistävä luokka
<p>.. pitää substanssiosaamisen lisäksi tarjota myös muuta. Hyvän työympäristön lisäksi olisi hyvä tutustua paikalliseen opetukseen, kulttuurin ja paikallisiin asioihin</p> <p>työtehtävät ovat monipuolisia ja sopivan haasteellisia opiskelijoilla on mahdollisuus tutustua kasveihin, jotka meillä eivät juuri menesty</p>	<p>mahdollisuus monipuoliseen työskentelyyn substanssiosaamisen lisäksi tarjoaa muuta hyvän työympäristön lisäksi mahdollisuus tutustua paikalliseen opetukseen, kulttuuriin, paikallisiin asioihin</p> <p>työtehtävät monipuolisia ja sopivan haasteellisia, uusien kasvien tuntemus</p> <p>Yhteisen kielen (englannin) osaamisen merkitys molemmille osapuolille</p>	<p>osaamisen kehittäminen</p> <p>substanssiosaaminen</p> <p>monipuoliset työtehtävät</p> <p>vuorovaikutustaidot</p> <p>haasteellisuus</p> <p>kielitaito</p> <p>työympäristö</p> <p>kulttuuri</p> <p>yhteistyö paikallisen oppilaitoksen kanssa</p> <p>opettajien osaamisen kehittäminen</p>	<p>Osaamisen kehittäminen laaja-alaisesti yhteistyössä paikallisen oppilaitoksen opettajien kanssa</p>	<p>Oppimista edistävä työssäoppimisympäristö</p>
<p>Oppilaitosyhteis työn lisäksi paikalliset kontaktit ovat tärkeitä. OSAOlta useiden yksiköiden panosta kohdemaasta sitoutumista yrityksen sekä yritykseen nivoutuvien toimijoiden taholta</p> <p>Lisäksi ympäristössä on hyvä, että on olemassa muita sidosryhmiä,</p>	<p>oppilaitosyhteistyö (Velencen koulu)</p> <p>paikalliset kontaktit</p> <p>OSAOn eri yksiköt, kohdemaan yritykset, yrityksen yhteistyötahot</p> <p>Paikallinen kunnallishallinto</p> <p>Yksiköiden kansainvälisyysvastaavat, OSAO:n kansainvälisyysvastaava</p>	<p>paikalliset toimijat: oppilaitos yritykset kunnallishallinto</p> <p>oppilaitosten kansainvälisyysvastaavat</p> <p>Osaon paikalliset yhteistyökumppanit</p>	<p>yhteistyötahot Unkarissa ja OSAOn yhteistyökumppanit</p>	<p>Kv. työssäoppimisympäristön yhteistyötahot</p>

kuten tässä tapauksessa.... paikallinen kunnallishallinto, linnan vuokraisäntä, muut kuntalaiset, ravintolan ja kaupan omistajat				
Täytyy ennakkoon selvittää mitä siellä on työnä tarjolla ja millaisilla työmenetelmillä toimitaan. Ei ole kuitenkaan hyvä jos siellä joudutaan tekemään työpuutteellisilla työvälineillä, jotka eivät vastaa opetuksen tasoa. Lisäksi ohjaukseen kannattaa kiinnittää huomiota. Löytyykö paikallista ohjaajaa. näkisin tarpeelliseksi kehittämishankkeen tai projektin, joka keskittyisi tällaisen kv-ympäristön kehittämiseen Velencen koulu oli valmis yhteistyön syventämiseen Pyrkisin tekemään toiminnasta ympärivuotista	ennakkoon selvitetään mitä työtehtäviä ja millä työmenetelmillä Unkarissa mahdollisuus tehdä + työskennellä ohjaus paikallinen ohjaaja kehittämishanke tai projekti, joka keskittyisi kv-ympäristön kehittämiseen yhteistyö Velencen kanssa Ympärivuotista toimintaa mahdollisuuksien mukaan Englannin kielen osaaminen työssäoppimisen paikallisella ohjaajalla tärkeää Opetussuunnitelman tuntemus ja työssäoppimisen ohjaamisen osaaminen Näyttöjen suorittamisen mahdollisuus kohteessa	työmenetelmistä ja työtehtävistä sopiminen yhdessä paikallinen ohjaaja kehittämishanke tai projekti jonka avulla kehitetään kv-oppimisympäristöä → tavoitteellinen kehittäminen ympärivuotinen toiminta kielitaidon (englanti) kehittäminen opetussuunnitelman tunteminen työssäoppimisen ohjaamisen osaamisen kehittäminen suunnittelu vuorovaikutus	Kehittämishanke, jonka avulla kehitetään tavoitteellisesti, systemaattisesti kv-työssäoppimisympäristöä yhdessä paikallisen oppilaitoksen kanssa	Kv. työssäoppimisympäristön kehittäminen

niiltä osin kuin se on mahdollista Mielestäni olisi äärettömän tärkeää saada ympäristöön hyvin englantia puhuva henkilö, joka ymmärtää meidän opetussuunnitelman sisällön sekä työssäoppimisen toimintamallin Tätä kautta hän pystyy ohjaamaan työssäoppijoita ja tämä mahdollistaisi työssäoppimisen ja näyttöjen suorittamisen paikan päällä Suunnittelimme yhdessä linnanherran ja kunnanjohtajan kanssa työssäoppimisjakson sisältöä ja keskustelimme haasteista avoimesti mitä oppilaiden topin aikana nousi pintaan	Yhteistyö eri toimijoiden kesken Suunnittelu yhdessä eri toimijoiden kesken Avoin keskustelu ongelmakohtista niiden ratkaisemiseksi			
kyseessä on aivan ainutlaatuinen ympäristö, jossa mahdollisuus monipuoliseen työskentelyyn. Parhaimpana jäi mieleen yhteenkuuluminen tunne...hyvä yhteishenki ja paljon mielenkiintoista opimista/sivistystä	ainutlaatuinen ympäristö mahdollisuus monipuoliseen työskentelyyn yhteenkuulumisen tunne yhteishenki paljon mielenkiintoista oppia/sivistystä toisesta kulttuurista erittäin hyvä kohde	ainutlaatuisuus monipuolinen työskentely yhteishenki kulttuurin oppiminen riittävästi haasteita valoisa tulevaisuus kulttuurin merkitys ja läsnäolo ihmisten kohtaaminen	Osallistujien ainutlaatuiset kokemukset ja mahdollisuus kehittää osaamistaan monipuolisesti paikallinen kulttuuri huomioiden	Osallistujien kokemukset linnasta kv. työssäoppimisympäristönä

<p>stä toisesta kulttuurista.</p> <p>Siinä osaa katsoa omaa opetusta eri näkökulmasta kun näkee aivan toisenlaista mallia.</p> <p>Suomessa työvälineet ja menetelmät ovat täysin erilaisia</p> <p>työtehtävät ovat monipuolisia ja sopivan haasteellisia</p> <p>haastavinta oli englannin kielen taidon heikkous</p> <p>paikallisväestön keskuudessa</p> <p>Tulevaisuuden näen erittäin valoisana ja mahdollisuuksia laajasti</p> <p>Päällimmäisenä mieleen jäivät alueen historian läsnäolo sekä paikallisten ystävällisyys</p> <p>Ympäristö näytti soveltuvan alan töihin erittäin hyvin</p> <p>Alueen hoitoon ja</p>	<p>monipuolisia ja haasteellisia työtehtäviä</p> <p>Valoisa tulevaisuus laajasti mahdollisuuksia</p> <p>Historian vahva läsnäolo</p> <p>Paikallisten ihmisten ystävällisyys ja vieraanvaraisuus</p> <p>Englannin kielen heikko osaaminen</p>	<p>kokemus ystävällisyydestä</p> <p>kielitaidon, yhteisen kielen puute</p>		
---	--	--	--	--

OPISKELIJOIDEN KOKEMUKSET